

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
Освітня програма	32687 Середня освіта (Українська мова і література)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32687
Назва ОП	Середня освіта (Українська мова і література)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Зелінська Оксана Юріївна, Щетиніна Діана Олександрівна, Овсієнко Людмила Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	27.09.2021 р. – 29.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/1B71DJw_oV7bylRzAeHGZGf5ZbKWioP13/view?usp=sharing
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1HiVs2mkcEDPXKojks2lZyI_lyMtmCS14/view?usp=sharing

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час роботи ЕГ пересвідчилася, що підстав для схвалення рішення про відмову в акредитації освітньої програми немає. ОП Середня освіта (Українська мова і література) для магістрів у НУ "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка загалом відповідає основним Критеріям оцінювання якості. Експертна група засвідчила і доповнила факти звіту про самооцінювання. Проаналізовані нормативні документи, а також уточнена в процесі дистанційної експертизи інформація щодо організації освітнього процесу підтверджують можливість підготовки здобувачів вищої освіти за цією ОП. Програма має достатнє навчально-методичне й ресурсне забезпечення. Змістове наповнення ОП суголосне із суспільною місією, завданнями та стратегією Університету й ураховує регіональний контекст і тенденції місцевого ринку праці. ОП відповідає вимогам чинного законодавства, предметній сфері, має чітку структуру, компоненти дають змогу досягти заявлених ПРН обов'язковими ОК та підготувати конкурентоздатного фахівця. Освітня програма дає можливість здобувачам сформувати необхідні професійні компетентності та продуктивно поєднувати навчання й дослідження, а також сформувати соціальні навички. Студенти мають реальну змогу побудови індивідуальної освітньої траєкторії; їм створено достатні умови для саморозвитку та самореалізації як у професійній, так і у творчій діяльності на засадах студентоцентрованого підходу. Академічна і професійна кваліфікації викладачів високі. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів. В академічній спільноті закладу сформована висока культура якості освіти. Здобувачі та викладачі мають всі необхідні умови для комфортної роботи та фізичного і психологічного здоров'я (безоплатний доступ до інфраструктури, що необхідна для навчання і викладання, значні можливості для позааудиторної діяльності та загального розвитку тощо). Результати експертизи засвідчили, що освітня програма загалом відповідає критеріям акредитації, а виявлені недоліки не применшують її значення та можуть бути усуненими найближчим часом. Адміністрація закладу та розробники освітньої програми під час експертизи виявили позитивне ставлення до висловлених рекомендацій, продемонстрували оперативність та готовність удосконалювати ОП. Зважаючи на те, що ЕГ отримала вільний доступ до всіх матеріалів, а ЗВО сприяв якісному проведенню акредитації з використанням технічних засобів відеозв'язку, організував учасників зустрічей, належно реагував на запити експертів, немає жодних причин ухвалювати рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості ОП. Освітня програма загалом відповідає критеріям акредитації, а виявлені слабкі сторони не применшують її значення та є такими, що можуть бути усуненими найближчим часом.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП Середня освіта (Українська мова і література) для магістрів має академічне наповнення, здобувачів і групу забезпечення. Освітній процес за означеною програмою відбувається. ЗВО бачить перспективу ОП та прагне вдосконалення її. Керівництво, гарант, робоча група з розроблення й розвитку програми та інші представники закладу відкриті до комунікації і швидко реагують на рекомендації, про що свідчать зміни в ОП-2021, оновлений сайт, документи тощо. ОП відповідає суспільній місії, стратегії та завданням університету й ураховує регіональний контекст і тенденції місцевого ринку праці. Цілі програми послідовно реалізуються в різних аспектах: в освітніх компонентах, у формах і методах проведення навчальних занять, у векторі практичної підготовки. Зміст ОП загалом структурований і має необхідний обсяг ОК, сукупність яких дозволяє забезпечити ґрунтовну фахову підготовку здобувачів другого рівня освіти, формування соціальних навичок. Відзначимо, що студенти мають можливість реалізувати своє право на вибір ІОТ. Освітній процес за ОП відбувається з поєднанням навчання й досліджень і відповідає принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу. Кращою практикою є наявність дієвої системи зарахування результатів навчання неформальної освіти. Варто наголосити, що здобувачі ОП належним чином підготовлені до організації практичної діяльності на засадах дистанційних технологій навчання. У ЗВО належним чином сформовано корпоративну культуру; заклад має чітко визначені процедури сприяння академічній доброчесності та неухильно дотримується цих принципів у своїй діяльності. Ефективно працює психологічна служба, Відділ внутрішнього забезпечення якості освіти, фахівці якого розробляють нормативну базу, зміст анкет, здійснюють опитування, узагальнюють результати та оприлюднюють їх на сайті. НПП, які забезпечують реалізацію ОП, мають належну публікаційну активність, постійно підвищують кваліфікацію, долучаються до міжнародних стажувань. Позитивним є й те, що викладачі і студенти спільно працюють над науковими розвідками та публікують їх у збірниках тез та фахових виданнях України. Загалом у ЗВО створено умови для здійснення освітнього процесу на належному рівні. Налагоджено тісні зв'язки з працедавцями та випускниками. Правила вступу на ОП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, ураховують особливості самої програми. Вони розміщені на офіційному сайті ЗВО. Університет успішно здійснює диджиталізацію освітнього процесу, має хорошу матеріально-технічну базу і працює над її поліпшенням. Уся публічна інформація у вигляді положень, наказів та інших документів, яка стосується організації освітнього процесу, прав та обов'язків його учасників, представлена на офіційному сайті установи. Тож, у цілому в закладі створено культуру якості забезпечення ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Слабка сторона: унікальність освітньо-професійної програми є типовою. Рекомендуємо розширити межі унікальності ОП. 2. Слабка сторона: на сайті/сторінці кафедри немає документів, які б засвідчували внесення до ОП пропозицій різними групами стейкхолдерів. Рекомендуємо всі внесені стейкхолдерами пропозиції засвідчувати документально, а саме протоколами, і презентувати їх на сайті кафедри. 3. Слабка сторона: на сайті/сторінці

кафедри немає документів, які підтверджують підвищення кваліфікації НПП, зокрема про закордонне стажування. З-поміж усіх розробників ОП та членів кафедри таке стажування пройшла лише гарант. Рекомендуємо презентувати на сайті/сторінці кафедри сертифікати про внутрішнє та закордонне підвищення кваліфікації НПП, зокрема стажування, і долучитися до міжнародного стажування іншим розробникам ОП та членам кафедри. 4. Слабка сторона: наразі є лише дві угоди про співпрацю із вітчизняними установами (Чернігівський обласний ІППО (2020 р.) та Інститут педагогіки НАПН України (2017 р.)), окрім ЗЗСО. Угод про співпрацю з іноземними установами зовсім немає. Рекомендуємо посилити співпрацю з українськими ЗВО (розширити географію) та налагодити з іноземними для втілення їхнього досвіду роботи в означену ОП. 5. Слабка сторона: ОК “Педагогічний менеджмент” студенти опановують у III семестрі, після проходження виробничої практики. Рекомендуємо ОК 1 опановувати магістрантам у I-му чи/або II-му семестрі, тому що у III-му семестрі здобувачі проходять виробничу практику у старшій школі і знання/уміння, отримані під час опанування цієї дисципліни, їм будуть вкрай необхідними. 6. Слабка сторона: виробнича практика у старшій школі (ОК 11) передусе іспитам із методик викладання. Рекомендуємо передбачити в ОП перед виробничою практикою складання здобувачами іспитів із ОК 9-10. 7. Слабка сторона: ОК “Технології наукового дослідження” студенти опановують у III-му семестрі, а кваліфікаційну роботу починають писати у I-му. Рекомендуємо ОК 2 опановувати магістрантам у I-му семестрі, аби це сприяло якісній підготовці здобувачів до написання наукових робіт. 8. Слабка сторона: на ОП не розвинена практика академічної мобільності студентів в ЗВО України та іноземних ЗВО. Рекомендуємо розширити співпрацю з іншими вітчизняними та іноземними закладами вищої освіти з метою надання студентам можливості отримання додаткового досвіду та практики. 9. Слабка сторона: на ОП низька активність викладачів та здобувачів в контексті міжнародної діяльності. Рекомендуємо розробити заходи спрямовані на реалізацію міжнародної академічної мобільності здобувачів та НПП. 10. Слабка сторона: у ЗВО немає єдиної освітньої платформи для роботи онлайн. Рекомендуємо запровадити її. 11. Слабка сторона: низький рівень академічної мобільності, пов'язаний із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Рекомендуємо більш потужно використовувати можливості, які надає ЗВО для співпраці із зарубіжними навчальними закладами, для вивчення позитивних практик в освітньому процесі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Під час здійснення акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література) для підготовки магістрів ЕГ було з'ясовано, що розробники ОП, керівник і менеджмент мають достатньо чітке бачення її цілей. Їх сформульовано відповідно до Статуту ЗВО (new), затвердженого наказом МОН України 02.08.2018 р. (<https://cutt.ly/KciStL4>), і сфокусовано на фундаментальну теоретичну і практичну підготовку здобувачів для набуття ними здатності висококваліфіковано розв'язувати актуальні проблеми педагогічної науки та освітньої практики під час виконання професійних обов'язків учителя української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти, зокрема в старшій (профільній) школі, з акцентом на критичному мисленні, здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності та співпраці в педагогічному колективі. Цілі ОП відповідають місії Університету “забезпечити сучасну якісну та доступну освіту шляхом передачі студентам знань і досвіду викладачів...; підготувати висококваліфіковані кадри, які здатні до практичної реалізації отриманих знань й умінь, компетентностей в освіті, науці та виробництві; розвивати творчий науковий потенціал студентської молоді...”, що зазначено у Стратегії НУ “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка на 2016-2021 рр. (<https://cutt.ly/fciSUPn>) (с. 4). Це засвідчено на зустрічах із керівництвом, менеджментом і робочою групою з розроблення та розвитку ОП. Так, в.о ректора Стрілець С.І. на першій зустрічі наголосила: “основною місією і стратегією Університету є підготовка висококваліфікованих спеціалістів, зокрема й учителів української мови і літератури. Підтвердженням цього є фаховий потенціал кафедри української мови і літератури, наявність здобувачів-переможців різних конкурсів, олімпіад”. Унікальність ОП розробники вбачають у тому, що вона ґрунтується на “освітніх запитах регіону, який потребує вчителя-словесника, здатного у своїй професійній діяльності враховувати регіональні, національні й світові тенденції розвитку філологічної науки й освітньої практики”. Так, декан філологічного факультету Стеченко Т.О. зазначила, що “...оскільки область межує з Білорусією та РФ і значна кількість населення розмовляє російською або суржиковою мовою (поєднання української, білоруської і російської), то, насамперед, ОП спрямована не лише на підготовку вчителів старшої школи, а й фахівців з української мови, які у майбутньому покращать мовну ситуації в Чернігівській області”. Проте ЕГ група вважає, що унікальність ОП є типовою і рекомендує розширити її межі.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічей ЕГ з'ясувала, що цілі та ПРН ОП були предметом вивчення різних груп стейкхолдерів. Під час комунікації із групою з розробл. та розвитку ОП Сазонова О.В. зазначила: “роботодавці наголошували на тому, що в магістратурі необхідно ввести кваліфікаційну роботу, адже майб. учителям потім важко готувати учнів до конкурсу МАН”. Лілік О.О. додала, що на зустрічі з Примак В.М. та Кущенко І.М. обговорювали вимоги до сучас. вчителя, його проф. якості й обов'язки, процедуру прийняття на роботу (<https://philology.com.ua/download/1350/?v=1356>). Примак В.М. наголошувала на підготовці сучас. вчителя, який володіє найновішими засобами і технологіями навч., на актуальності наук.-дослід. роботи здобувачів. Під час зустрічі з роботодавцями Валентина Михайлівна засвідчила це. Усі роботодавці зазначили, що під час формування ОП їхні пропозиції було вповні враховано. На зустрічі з випускниками Сова К.П. та Божок Н.М., вчителі, які мають досвід підготовки конкурс. робіт МАН, теж наголошували на тому, що приїжджали в Університет, брали участь у засід. каф. і теж зосереджували увагу на потребі написання здобувачами магістерських робіт. Лілік О.О., яка є керівником пед. практики і постійно спілкується з учителями, зазначила: “вони говорили, що в сучас. умовах вкрай важливою є здатність учителя до використання технол. дистанц. навчання”. На цій же зустрічі член проєктної групи, здобувач Луговець А.Р. висловила, що “в умовах дистанц. навчання їм складно було працювати на практиці, не вистачало досвіду. Тому Університет “запропонував” їм різні тренінги, воркшопи, курси”. Здобувач також додала, що “студенти підтримують ідею введення наскрізного курсу з укр. літ., оскільки потрібно вивчити всі епохи”. На зустрічі зі студ. активом Гомбалецька П. повідомила, що пропозиції від здобувачів вони отримують шляхом опитування (гугл-форма), яке розроблене разом із фахівцями відділу ВЗЯО (2 рази на рік). Никипорець Д. додала, що вони “справді брали участь в анкетуванні, у якому одне із питань стосувалося внесення пропозицій до ОП, ... гарант ОП і викладачі теж постійно ведуть комунікацію зі здобувачами з цього питання”. Студентка зауважила, що особисто вносила пропозицію збільшити кількість годин на вивчення курсу “Укр. літ.” і її задовольнили. Також, на прохання студентів, до циклу ВК розробниками було додано низку ОК, зокрема “Інклюзивна освіта”. На зустрічі зі здобувачами Луговець А.Р. зазначила, що студенти вносили пропозицію змінити назву ОК “Вища педагогіка” на “Пед. менеджмент” і її теж урахували. Загалом комунікація з усіма групами стейкхолдерів засвідчує, що їхня думка врахована під час перегляду ОП, хоча, якщо узагальнити пропозиції усіх груп опитаних, то їх було всього кілька (2-3). Отже, ЕГ засвідчує, що вивчення потреб стейкхолдерів на етапі проєктування / оновлення ОП фактично відбувалося, хоча процедура врахування їх вимагає певного вдосконалення (варто всі факти засвідчувати документально, а саме протоколами, і презентувати їх на сайті кафедри).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Загалом цілі ОП, ПРН визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та галузевого контексту. Під час зустрічей із фокус-групами з'ясовано, що ЗВО активно співпрацює з Чернігівським обласним ПІДО імені К.Д. Ушинського, відділами освіти районних і селищних рад та іншими працедавцями (зокрема, ЗЗСО міста і району) й разом активно моніторять питання ринку праці (<https://bitly.su/X2MqN7a>). Стейкхолдери засвідчили, що студенти мають належний рівень підготовки до проходження пед. практик, з огляду на це їм надають змогу працевлаштовуватися. Так, у багатьох школах регіону саме колишні випускники навчають укр. мови і літератури. На зустрічі експертів із групою з розроблення та розвитку ОП Лілік О.О. зазначила, що “члени робочої групи знайомилися (під час стажувань, роботи на конференціях, обміну досвідом із фахівцями інших ун.-ів) із сучасними здобутками мовознавчої, літературознавчої, методичної галузей, і ці здобутки враховано в роб. програмах, метод. матеріалах до лекційних, практ. занять, самот. роботи. Окрім того в ОП ураховано основні положення Концепції розвитку пед. освіти, проф. стандарту вчителя, Концепції “НУШ”, проф. стандарту зі спец. 011 “Освітні, пед. науки” для II рівня освіти (магістратури)”. Гарант також повідомила, що “на одній із зустрічей магістрантів, студентів, членів робочої групи з Янковою Н.І., заступ. директора Інституту філології НУ імені Т.Г. Шевченка, обговорювалося питання ВК, тем кваліфікаційних робіт з урахуванням основних аспектів сучас. розвитку галузі” (<https://philology.com.ua/download/1350/?v=1355>). Це свідчить про те, що ОП має галузевий контекст. Програма має також і регіональний контекст, про що переконавала на онлайн-зустрічі декан філол. факультету Стеченко Т.О. Також у переліку ОК є ті, що передбачають означений аспект, зокрема в ОК 1, 6, 7, 8 запропоновано теми, пов'язані з особливостями освіти, літератури, мови Чернігівщини. Регіональний контекст ураховано й під час формулювання тем пошуково-дослідних робіт (н-д, робота Юрченка В. (2019 р.) (<https://bitly.su/cVgxLi>)), у процесі проведення виробничої практики. Розробники зауважили, що під час формування ОП ними було враховано досвід низки укр. та закордонних ЗВО, зокрема взято до уваги технології викладання Ніжинського ДУ імені Миколи Гоголя (Сазонова О.В.), НУ “Чернігівська політехніка” (Ольховик М.В.) та ін.; досвід підготовки вчителів-філологів Республіки Словаччина (<https://www.vsdanubius.sk>), Румунії (<https://stiinte.utcluj.ro>), який було вивчено гарантом ОП Лілік О.О. під час стажувань; досвід чеських ЗВО у викладанні суспільних дисциплін, який вивчила Шуміло С.М. під час міжнар. наук. конференції (очна форма) “Україна як культурний та історичний наратив: мова, події, література” (Прага, Чехія, Карлів ун-т). Проте, на думку експертів варто долучитися до проходження міжнародного стажування усім розробникам ОП та членам кафедри української мови і літератури, адже це сприятиме розширенню досвіду НПП та вплине на підвищення якості ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого

стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) для другого магістерського рівня наразі не розроблено. З огляду на це ЕГ перевірила ОП на відповідність її дескрипторам Національної рамки кваліфікацій за 7-им кваліфікаційним рівнем та другим циклом вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519) (<https://bitly.su/ffO5>) і дійшла висновку про їхню кореляцію. Так, у цілому ПРН 1, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 21 відображають дескриптор “знання”; ПРН 8, 9, 12, 13-14, 16 розкривають “уміння/навички”; комунікативний компонент представлений ПРН 2, 3, 18, 22-23; сутність дескрипторів “відповідальність та автономія” простежується у ПРН 15, 17, 19-20. Формування ПРН здійснюється як нормативними, так і вибірковими ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Заклад вищої освіти бачить перспективу ОП та прагне вдосконалення її. Керівництво, гарант, робоча група з розроблення й розвитку програми та інші представники ЗВО відкриті до комунікації і швидко реагують на рекомендації, про що свідчить повністю оновлений сайт Університету (рекомендація ЕГ, яка акредитувала ОП Середня освіта (Українська мова і література) для бакалаврів). ОП Середня освіта (Українська мова і література) для другого магістерського рівня відповідає суспільній місії, стратегії та завданням ЗВО, ураховує регіональний контекст і тенденції місцевого ринку праці. Взаємодія із працевлагодителями і випускниками не формальна, а систематична. Їх залучають до перегляду ОПП, з огляду на тенденції розвитку регіонального ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

У контексті Критерію 1 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: 1. Унікальність освітньо-професійної програми, на думку ЕГ, є типовою. Рекомендуємо розширити межі унікальності ОП. 2. На сайті/сторінці кафедри немає документів, які б засвідчували внесення до ОП пропозицій різними групами стейкхолдерів. Рекомендуємо всі внесені стейкхолдерами пропозиції фіксувати документально, а саме протоколами, і презентувати їх на сайті кафедри. 3. На сайті/сторінці кафедри немає документів, які підтверджують підвищення кваліфікації НПП, зокрема про закордонне стажування. До того ж, з-поміж усіх розробників ОП та членів кафедри таке стажування пройшла лише гарант (Лілік О.О.), документи якої, на запит експертів, підвантажено в електронний кабінет (позиція 19). Рекомендуємо презентувати на сайті/сторінці кафедри сертифікати про внутрішнє та закордонне підвищення кваліфікації НПП, зокрема стажування, і долучитися до міжнародного стажування іншим розробником ОП та членам кафедри, а не лише гаранту. 4. Наразі є лише дві угоди про співпрацю із вітчизняними установами (Чернігівський обласний ІППО (2020 р.) та Інститут педагогіки НАПН України (2017 р.)), окрім ЗЗСО. Угод про співпрацю з іноземними установами зовсім немає. Рекомендуємо посилити співпрацю з українськими ЗВО (розширити географію) та налагодити з іноземними для втілення їхнього досвіду роботи в означену ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загалом ЕГ засвідчує прагнення Університету до обґрунтованих змін згідно з тенденціями освітньої галузі та ринку праці, і регіонального передовсім. Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка активно співпрацює з усіма групами стейкхолдерів з удосконалення цілей та ПРН ОП. Однак “унікальність” програми є типовою; на сайті кафедри немає документів, які б засвідчували внесення до ОП пропозицій різними групами стейкхолдерів; з-поміж усіх розробників ОП та членів кафедри міжнародне стажування пройшла лише гарант (Лілік О.О.). Проте означені недоліки ОП видаються такими, що можуть бути усунені найближчим часом. Комунікація з гарантом, розробниками, керівництвом ФФ та Університету засвідчила розуміння визначених недоліків і прагнення усунути їх. Відтак ОПП загалом відповідає вимогам Критерію 1, рівневі В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт ОПП не розроблено. Загальний обсяг ОП Середня освіта (Українська мова і література) для другого магістерського рівня становить 90 кредитів ЄКТС, із яких 67 кредитів ЄКТС – обов'язкові дисципліни; 23 кредити ЄКТС – вибіркові дисципліни; 24 кредит ЄКТС – практична підготовка; 13 кредитів ЄКТС – підсумкова атестація, що здійснюється у формі захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи з педагогіки, української мови, української літератури, методики навчання української мови, методики навчання. Річне навчальне навантаження здобувача вищої освіти складає 60 кредитів ЄКТС. Це відповідає ч.4. ст.5 Закону України “Про вищу освіту”, п.15. ч.1. ст.62 Закону України “Про вищу освіту”, р.2.5 Концепції розвитку педагогічної освіти, вимогам 7-го кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій та нормативним документам Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка, зокрема “Положенню про організацію освітнього процесу ...” (<https://drive.google.com/file/d/1trqnONG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view?usp=sharing>) тощо.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру. Більшість ОК становлять логічну взаємопов'яз. систему й передбач. формування ЗК і ФК, а також практич. підготовку здобувачів (теорет. та практич. підготовка узгоджені в часі). Взаємопов'язаність ОК демонструє наявність методик викладання укр. мови і літ., пед. менеджменту та практик, які орієнтовані на галузевий контекст і є основою фах. підгот. майб. вчителя стар. школи. Матриця відпов., подана у відомостях про самооц., засвідчує, що ПРН загалом реалістично охоплені змістом програми й забезпечені дисц. циклу проф. і практич. підготовки. Проте, на думку ЕГ, ОП має низку недоречностей, а саме: 1) ОК 1 (“Пед. менеджм.”) студенти опановують у III сем., після проходж. пед. практики. Хоча із роб. програми зрозуміло, що дисцип. передбачає опанування компонентів, які мають бути підтверджені означеною практикою; 2) із ОП відомо, що практика передує іспитам із ОК 9–10, а це, на думку ЕГ, не зовсім логічно; 3) кредити, що передбачені на виконання кваліф. роботи розподілено правильно, однак ОК 2 (“Технол. наук. дослідж.”) студенти опановують у III сем., хоча якби вона вивчалася в I сем., то сприяла б якісній підготовці здобувачів до написання магістер. роботи. У дискусії з групою розробників ОП Лілік О.О. погодилася із заувагами і прокоментувала, що “під час розподілу ОК за сем. ми керувалися такими правилами: рівномірне навантаж. студ.; необхідність повторення, узагальнення, систематизації матеріалу, вивченого протягом поперед. років, зокрема з методик навчання, для якісного проходж. пед. практики... Окрім того, ця ОК уведена в ОП у 2021 р. на зміну ОК “Пед. вищ. школи” (на прохання здобув., які на зустрічі це підтвердили), яку студенти опановували саме в III сем. А ще означена дисцип. узагальнює знання й компетент., які студенти здобули протягом року навч. і практики”. Щодо другої зауваги гарант пояснила, що “у II сем. на ОК 9–10 відведено менше год., і увага зосередж. на вивченні інновац. технол. навч. учнів у старших класах. У цьому сем. частину аудитор. годин ОК 9–10 заплановано перед пед. практикою, а частину – після неї, для корекції і “заповнення білих плям”. І, оскільки, у II сем. менший обсяг ОК, то студенти складають залік (а в I сем. – іспит). Жила С.О. додала, що “основні теми з ОК 10 студенти вивчають у I сем.; на практику здобувачі йдуть уже після того, як опанували основні технол. навч. у ст. школі”. Із третьою заувагою експертів гарант і розробники ОП теж погодилися. Ольга Олександрівна пояснила, що “оскільки наук.-дослідну практику запл. у III сем., то вирішили й ОК 2 представити в цей період, адже дисципліна передбачає ознайомлення магістрантів із процедурою оприлюднення рез.-в дослідж., а це буде корисно студентам саме на означ. етапі навч.”. Отже, зміст ОПП загалом дозволяє досягнути визначених у ній цілей та ПРН, однак варто ще раз переглянути логічну наступність дисциплін у програмі: ОК 1 запропонувати студентам для вивчення у I сем., ОК 11 – після складання заліку з ОК 9–10, ОК 2 – теж у I-II сем.-х.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст обов'язкових компонентів ОП відповідає предметній області заявленої спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література) для магістрів. В ОП передбачена теоретична і практична підготовка за дисциплінами педагогічного (ОК 1), методичного (ОК 9–10), мовознавчого (ОК 3, 4, 6), літературознавчого (ОК 5, 7, 8) циклів, що охоплюють необхідні аспекти підготовки вчителя української мови і літератури у старших класах. Звертаємо увагу й на те, що ОК 1 “Педагогічний менеджмент” та ОК 2 “Технології наукового дослідження”, які студенти опановують у III семестрі, варто перенести у I-й. Адже у III-му семестрі студенти проходять виробничу практику у старшій школі і знання/уміння, здобуті під час опанування цієї дисципліни, їм будуть вкрай необхідні. Робота на магістерською рецепцією теж починається у I-му семестрі, тому і з технологіями наукового дослідження здобувачів варто ознайомлювати на початку освітнього процесу.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у

обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО регулює Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view?usp=sharing>), процедуру обрання студентами вибіркового компонента – Положення про дисципліни вільного вибору студентів у Національному університеті “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1vsCXCg6rTxObTnMLaXdd6cQ2D_h7EfoO/view?usp=sharing), які розміщено у вільному доступі на сайті ЗВО (<https://philology.com.ua/learning/disciplines/>). Обсяг ВК становить 23 кредити ЄКТС (майже 25%), що відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ “Про вищу освіту”. При цьому 9 кредитів відведено на ВК циклу загальної підготовки, а 14 кредитів – професійної підготовки. ІОТ здобувача вищої освіти передбачає також вільний вибір мови (англійська, німецька, французька) з дисципліни “Іноземна мова в академічному спілкуванні”, місця проходження практики, теми й керівника кваліфікаційної роботи тощо. Відповідно до Положення студенти мають широкий вибір ВК з Каталогу вибіркового компонента за фахом та інших ОП (https://drive.google.com/file/d/1vsCXCg6rTxObTnMLaXdd6cQ2D_h7EfoO/view?usp=sharing). Можливість вибору дисциплін з інших ОП забезпечує підґрунтя для особистісного розвитку здобувача, додаткових можливостей для набуття соціальних навичок, міждисциплінарності тощо. Процедура вибору студентами дисциплін у ЗВО є зрозумілою. Під час зустрічі зі здобувачами Сіліна Дар’я (магістрантка І курсу філологічного факультету) повідомила, що “про зміст вибіркового компонента вони самі (студенти) ознайомлюються на сайті філологічного факультету (<https://philology.com.ua/learning/disciplines/>), потім заповнюють заяву через гугл-форму (в умовах онлайн-нового навчання), або особисто в деканаті (в умовах офлайн-нового навчання)”. Далі відбувається етап корекції, пов’язаний із виконанням умов щодо кількості студентів, які можуть бути записані на певну ВК, та формування груп. Співбесіда зі здобувачами засвідчила, що їм надається право вибору дисциплін. Аналіз анотацій вибіркового компонента циклу загальної та професійної підготовки засвідчує, що їх дібрано з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності й ринку праці, рівня задоволеності здобувачів, посилення їхньої конкурентоздатності на ринку праці. Під час зустрічей з ЕГ здобувачі засвідчили вільний вибір дисциплін, можливість їх обрання з інших ОП, обізнаність із процедурою обрання ВК. Можемо зробити висновок, що процедура реалізації здобувачами вищої освіти права на формування ІОТ в ЗВО врегульована.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практичну підготовку здобувачів регламентує Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view?usp=sharing>), порядок планування, організацію та контроль за практичною підготовкою студентів визначає Положення про організацію та проведення практики студентів Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/open?id=1g-N1qke73o2Kluyk-W8Ug7jNeIXUuJCW>). ОП-2017 передбачала дві практики: ВПП у старшій школі (6 кредитів) та ВПП у ВНЗ (5 кредитів). В оновлений редакції освітньої програми виробничу практику у ВНЗ замінили на науково-дослідну (3 кредити). На ВПП у старшій школі збільшили кількість кредитів (до 8-ми), під час якої формують загальні і фахові компетентності, представлені в ОП (ЗК 1-7, 9, 11; ФК 1-18). З базами практик підписано угоди, які представлено на сайті кафедри у розділі “Документи” (<https://philology.com.ua/departments/ukrainian-language/>). Передбачені ОП види практик забезпечено робочими програмами, які теж є в електронному кабінеті (позиція 6). На жаль, цих програм немає на сайті Університету, аби здобувачі могли вільно у будь-який час ознайомитися з ними. Під час зустрічей із різними фокус-групами ЕГ з’ясувала, що керівники практики та вчителі постійно надають рекомендації здобувачам, контролюють та аналізують їхню діяльність. Про це свідчать, надані на прохання експертів, звіти керівників про проходження ВПП (позиція 4). На запит ЕГ отримала звітну документацію ВПП у старшій школі (Петренко Ірини, Никипорець Дарини) та НДП (Кравчинко Аліни, Подорван Ірини) магістрантів, яка засвідчує, що студенти активно працюють і здобувають передбачені ОП компетентності та ПРН. Практичну підготовку за ОП реалізують і ОК 9, 10, 11-13. Цей факт підтверджено на зустрічах зі студентами та іншими стейкхолдерами. Під час інтерв’ювання здобувачі вищої освіти за цією ОП зазначили, що ЗВО враховує побажання студентів щодо вибору бази практики. Загалом магістранти задоволені компетентностями, здобутими під час практичної підготовки. У комунікації з ЕГ про практикантів позитивно відгукувалися керівники від баз практик, а про випускників програми – роботодавці.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Зміст ОП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Усі робочі програми ОК містить вказівку на формування загальних компетентностей, покликаних розвинути комунікацію, здатність брати на себе відповідальність та працювати в команді, приймати рішення, генерувати нові ідеї, аналізувати, синтезувати, творчо мислити, дотримуватися етичних принципів тощо. Наприклад, ОК 1 (ЗК 1-2, 4-9, 11), ОК 2 (ЗК 2, 4-5, 8-10), ОК 11 (ЗК 1-7, 9, 11) та ін. Під час зустрічі з працеводцями виявлено, що вони задоволені розвиненими соціальними навичками випускників та їхньою здатністю швидко адаптуватися до роботи. Означені компетентності здобувачі набувають і під час залучення до різних форм соціалізації в ЗВО, ЗЗСО (поетичні студії, театр, конкурси, круглі столи, тренінги, гуртки тощо). Аналіз сайту (<http://chnpu.edu.ua/>), онлайн-зустрічі засвідчили, що роботу з формування соціальних навичок здійснює також психологічна служба університету (представник Гірченко О.Л.), а саме: передбачення конфліктних ситуацій та розв’язання їх; налагодження

контактів; з'ясування причин труднощів у навчанні. Через опитування (анкетування) вивчаються думки здобувачів освіти, академічного персоналу, досліджуються ціннісні орієнтації студентів, рівень задоволення учасниками освітнього процесу умовами навчання, проживання в гуртожитках. У ЗВО створено умови для осіб із особливими потребами (є пандус, ліфт у приміщенні бібліотеки, вбиральня тощо), реалізуються програми соціальної підтримки студентів. Продуктивним освітнім середовищем для формування соціальних навичок, навичок вибудовувати успішну професійну траєкторію є виробнича практика у старшій школі.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) для другого магістерського рівня наразі не розроблено. Проте робоча група з розроблення та розвитку ОП урахувала вимоги професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" (наказ Мінекономіки №2736 від 23 грудня 2020 р.), зокрема в процесі формулювання цілей ОП та ЗК 1-5, ФК 1-13, 17-18, ПРН 1-5, 11-23. Також розробники брали до уваги положення Концепції "Нова українська школа", Законів України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Національну рамку кваліфікацій" (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519), а також стандарт вищої освіти за спеціальністю 011 "Освітні, педагогічні науки" для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Проаналізувавши ОП, експерти констатують, що зміст її загалом урахує вимоги щодо кваліфікаційних характеристик майбутньої професії здобувачів.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОПП, НП, РНП (2017 р. і 2021 р.) засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів співвідноситься з обсягом ОП у кредитах ЕКТС та збігається із заявленим ЗВО у Відомостях про самооцінювання. Навантаження загалом є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, викладеним у "Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г. Шевченка" (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view?usp=sharing>). Навчальний час студента становить 18(16) год. на тиждень, що є цілком прийнятним. Обсяг ОК (або її частини, що вивчається впродовж семестру) становить від 3 до 4 кредитів. При цьому, як і передбачено "Положенням...", частка самостійної роботи складає від 25% до 75% загального обсягу часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Онлайн-спілкування ЕГ зі студентами та адміністративним персоналом, зокрема керівником відділу ВЗЯО Панченко Т.С., засвідчили, що здобувачі освіти загалом задоволені співвідношенням аудиторної та самостійної роботи, їхні потреби враховують під час визначення співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих ОК за ОП. Панченко Т.С. додала, що відділ опікується періодичним опитуванням студентів, зокрема і щодо фактичного навантаження. Інформація про це є на сторінці відділу у розділі "Опитування" (<http://chnpu.edu.ua/university/about/zabezpechennya-yakosti-osviti>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів ОП Середня освіта (Українська мова і література) другого рівня ВО за спеціальністю 014 Середня освіта галузі знань 01 Освіта у Національному університеті "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка за дуальною формою не передбачена і, відповідно, не здійснюється. Проте за програмою застосовуються елементи дуальної форми здобуття освіти, а саме виробнича практика у старшій школі. Тому експертна комісія вважає, що, з огляду на територіальне розташування ЗВО, варто проаналізувати можливості здобуття студентами дуальної освіти в НУЧК імені Т.Г. Шевченка, що розширило б можливості працевлаштування, допомогло утримати потенційних студентів, посилило практичну підготовку здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст освітньої програми структурований, вибір освітніх компонентів дозволяє забезпечити ґрунтовну фахову підготовку здобувачів ОП Середня освіта (Українська мова і література) другого рівня освіти, що загалом корелює з цілями програми та визначеними загальними і фаховими компетентностями. ЗВО реалізує чітку та послідовну політику щодо збільшення обсягу практичної підготовки студентів, що є відповіддю на запити ринку праці та результати внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності. Зміст ОПП та особливості її реалізації створюють усі умови для належного набуття здобувачами вищої освіти soft skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У контексті Критерію 2 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: 1. ОК "Педагогічний менеджмент" студенти опановують у III семестрі, після проходження виробничої практики, а це на думку експертів є не зовсім логічно, адже із робочої програми зрозуміло, що дисципліна передбачає опанування компонентів, які мають бути підтвержені означеною практикою. Рекомендуємо ОК 1 опановувати магістрантам у I-му чи/або II-му семестрі, тому що у III-му семестрі здобувачі проходять виробничу практику у старшій школі і знання/уміння, отримані під час опанування цієї дисципліни, їм будуть вкрай необхідними. 2. Виробнича практика у старшій школі (ОК 11) передує іспитам із методик викладання. Експерти переконані, що цей факт теж є не логічним. Рекомендуємо передбачити в ОП перед виробничою практикою складання здобувачами іспитів із ОК 9-10. 3. ОК "Технології наукового дослідження" студенти опановують у III-му семестрі, а кваліфікаційну роботу починають писати у I-му, що, на думку ЕГ, теж є неправомірним. Рекомендуємо ОК 2 опановувати магістрантам у I-му семестрі, аби це сприяло якісній підготовці здобувачів до написання наукових робіт. 4. Експерти виявили, що робочих програм практик, на жаль, немає на сайті Університету. Рекомендуємо розмістити означені програми на сайті/сторінці ЗВО, аби здобувачі могли вільно у будь-який час ознайомитися з ними.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Здійснивши аналіз ОП на відповідність критерію 2 ЕГ встановила, що програма є чітко структурованою. Передбачені ОП ОК дають змогу забезпечити ґрунтовну фахову підготовку здобувачів (зокрема формування soft skills), що загалом корелює з її цілями та визначеними ЗК і ФК. Проте, звертаємо увагу на те, що ОК 1 "Педагогічний менеджмент" та ОК 2 "Технології наукового дослідження", які студенти опановують у III семестрі, варто перенести у I-й, адже у III-му семестрі вони проходять виробничу практику у старшій школі і знання/уміння, здобуті під час опанування цієї дисципліни, їм будуть вкрай необхідні. Робота над магістерською рецепцією теж починається у I-му семестрі, тому і з технологіями наукового дослідження здобувачів варто ознайомлювати на початку освітнього процесу. Окрім того на сайті закладу немає робочих програм практик, які дуже часто студентам потрібні, особливо в умовах онлайн-навчання. Проте означені недоліки ОП видаються такими, що можуть бути усунені найближчим часом. Комунікація з гарантом, розробниками, керівництвом ФФ та Університету засвідчила розуміння визначених недоліків і прагнення усунути їх. Відтак ОПП загалом відповідає вимогам Критерію 2, рівневі В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація щодо прийому на навчання за ОП Середня освіта (Українська мова та література) на ОС Магістр наявна на офіційному сайті НУЧК у розділі "Вступники" - "Магістр", де також розміщена інформація щодо інших ОП (<http://chnpu.edu.ua/abiturient/magistr>). На цій сторінці оприлюднена загальна інформація щодо термінів та особливостей вступної кампанії 2021 року, обсяги державного замовлення та вартість навчання у НУЧК. Конкурсний бал вступника на ОС Магістр формується з середнього балу додатку до диплома бакалавра (спеціаліста), балу фахового вступного випробування та балу вступного екзамену з іноземної мови. Окремо подано програми фахових вступних випробувань та розклад їх проведення. Також подано єдину для всіх спеціальностей програму вступного екзамену з іноземної мови. Таким чином, ЕГ констатує, що правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, а також рівними для всіх абітурієнтів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Враховуючи те, що ОП Середня освіта (Українська мова та література) націлена на підготовку магістрів, які надалі виконуватимуть професійні обов'язки вчителя української мови та літератури в ЗЗСО та співпрацюватимуть зі школярами у науковому аспекті, то програма фахового вступного іспиту цілком враховує зазначені особливості. Програма фахового вступного випробування для вступу на ОП Середня освіта (Українська мова та література) містить перелік тем з української мови, української літератури та педагогіки. Слід зауважити, що кафедра активно аналізує результати фахового вступного випробування та враховує ці результати у подальшому навчанні магістрів. Так, у 2020 році результати були середніми, що дало підстави для введення до ОПП ОК7 з метою систематизації та

узагальнення знань студентів з українського літературного процесу, розгляд його у світовому контексті (Протокол засідання кафедри №1 від 31 серпня 2020 року, поданий на запит ЕГ, позиція 7 в електронному кабінеті), а також подальше розроблення РП з ОК6 та ОК8 (с.11 ВСО). Проте результати фахового вступного випробування (подано на запит ЕГ, позиція 8 в електронному кабінеті) у 2021 році, порівняно з 2020, покращились: середній бал у 2020 р. - 117,94, а у 2021 р. - 137,47. Це дає підстави вважати, що викладачі кафедри враховують у подальшому навчанні студентів аспекти, які викликають труднощі.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах, регулює низка документів: Право вступу абітурієнтів з інших ЗВО зазначено в документі “Правила прийому до НУЧК в 2021” (зі змінами) п.4.1. Прийом на навчання до НУЧК в межах ліцензованого обсягу осіб, які були поновлені або переведені з інших ЗВО; п.4.6. Прийом за кошти фізичних та/або юридичних осіб, які поновлені або переведені з інших ЗВО. (<https://drive.google.com/file/d/1vmvtuqor3OpbXVTpwgixU2lo81bkdvvA/view>); “Положення про організацію освітнього процесу” регулює питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО або у неформальній освіті (Розділ 6. Положення). При переведенні студента з іншого навчального закладу або зарахуванні студента на навчання для здобуття другої вищої освіти визначається академічна різниця студента на поточний момент навчання. Однією з головних умов є те, що навчальна дисципліна може бути перезарахована за умови відповідності змісту, якщо загальні обсяги вивченої дисципліни не менші ніж на 20% від передбачених освітньою програмою або навчальним планом Університету. (п. 6.2.1. Положення). (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>). Результати навчання, отримані під час академічної мобільності, визнаються згідно із “Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність” (Розділ 4. Положення). НУЧК визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання студента у ЗВО-партнері (<https://drive.google.com/file/d/1ZJ3H4OGbpG70USRYcvaDQN3wlCw7GLEd/view>). Всі зазначені документи є у вільному доступі на офіційному сайті НУЧК у розділі “Університет” - “Публічна інформація”. Під час зустрічі із викладачами та студентами, ЕГ встановила, що на зазначеній ОП немає студентів, які мали практику академічної мобільності або переведені з інших ЗВО, проте викладачі запевнили, що вони активно співпрацюють із викладачами інших ЗВО, але це на сьогодні відбувається лише на добровільних засадах. Тож, ЕГ рекомендує посилити співпрацю з іншими ЗВО та укласти відповідні угоди для можливості проходження студентами НУЧК майбутніх навчальних практик на базі інших ЗВО, залучення студентів до інших видів навчальної діяльності, а також для розширення можливостей академічної мобільності студентів цієї ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У НУЧК визначені чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Ці питання регулює документ “Положення про організацію освітнього процесу” (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>). Відповідно до ст. 8 Закону України “Про освіту” результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством (п.6.5. Положення). Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, поширюється на нормативні (обов’язкові) та вибіркові дисципліни навчального плану за освітньою програмою (п.6.6. Положення). Головною умовою є те, що Університет може визнати результати навчання здобуті у неформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів передбачених освітньою програмою (п.6.7. Положення). На ОПП Середня освіта (Українська мова та література) впроваджена практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Викладач ОК9 у 2020-2021 н.р. пропонувала студентам проходити онлайн-курс Very Verified з медіаграмотності на освітній платформі EdEra. Студенти отримали відповідні сертифікати та ці результати були зараховані до самостійної роботи відповідною кількістю балів. Сертифікати надано на запит ЕГ (позиція 9 в електронному кабінеті). В межах ОК також запропоновані онлайн-курси на освітніх платформах, підтриманих МОН України, які розміщені на сайті EdEra, пройшовши які студенти мають можливість отримати бали за самостійну роботу (с.12 ВСО). Під час зустрічі з викладачами ОП, Сазонова О.В. запевнила, що до неформальної освіти студентів також зараховується їх участь у гуртку “Джерело”, оскільки студенти активно виступають із різноманітними інсценізаціями творів класичної та неklasичної літератури. Таким чином, студенти отримують додаткові навички, які їм стануть у нагоді у подальшій професійній діяльності вчителя. Однією з останніх робіт гуртка є відеоролик, присвячений Михайлу Коцюбинському (<https://philology.com.ua/news/%D1%85%Do%B2%Do%Bo%Do%BB%Do%Bo%Do%BA%Do%BE%D1%86%D1%8E%Do%B1%Do%B8%Do%BD%D1%81%D1%8C%Do%BA%Do%BE%Do%BC%D1%83/>)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому до навчання на ОП Середня освіта (Українська мова і література) є чіткими, зрозумілими та у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. У програмі фахового вступного іспиту враховано особливості ОПП, а саме підготовка магістрів-вчителів української мови та літератури, фахівців з написання наукових робіт. В НУЧК визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО та неформальній освіті, які регулюються відповідним положенням. Позитивною практикою на ОП Середня освіта (Українська мова і література) є впровадження зарахування результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, в структуру навчальних дисциплін у вигляді самостійної роботи та зарахування відповідних балів. Слушним є те, що пропонуються онлайн-курси рекомендовані МОН України. Особливо уваги заслуговує робота гурта “Джерело”. Інсценізація літературних творів є продуктивним методом навчання, який допомагає студентам краще зрозуміти зміст твору, навчитися його інтерпретувати та організовувати театральну роботу, що надалі стане у нагоді під час викладацької діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У контексті Критерію 3 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: 1. На ОП Середня освіта (Українська мова і література) не розвинена практика академічної мобільності студентів в ЗВО України та іноземних ЗВО. Рекомендуємо розширити співпрацю з іншими вітчизняними та іноземними закладами вищої освіти з метою надання студентам можливості отримання додаткового досвіду та практики. 2. Практика зарахування результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, вже започаткована та активно розвивається. Рекомендуємо продовжувати розвиток цієї практики, розширювати перелік онлайн-курсів, особливо звертаючи увагу на фахові курси зі спеціальності, які надалі стануть у нагоді студентам у професійній діяльності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом ЕГ констатує відповідність вимогам Критерію 3, оскільки правила вступу є чіткими і зрозумілими, фаховий вступний іспит враховує особливості освітньої програми, здійснюється практика зарахування результатів неформального навчання. Проте відсутня академічна мобільність за цією ОП та у поданому переліку пропонованих онлайн-курсів неформальної освіти не вистачає курсів, які б були направлені на отримання додаткових результатів навчання з фаху. Пропоновані рекомендації сприятимуть розвитку ОП та можуть бути виконані найближчим часом, що відповідає рівневі В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ з'ясувала, що методи та форми навчання сприяють реалізації студентоцентрованого підходу, принципу академічної свободи (вибір тем кваліфікаційних робіт, місця проходження практики) і дають змогу досягти мети та ПРН. Під час онлайн зустрічей ОП ознайомили ЕГ із формами та методами навчання і викладання, які вони застосовують на заняттях. Гарант О.О. Лілік про використання методів інфографіки з використанням онлайн сервісів, успішно апробований під час викладання дисциплін з методики, успішно впроваджують прийом порівняння літературного твору з його інсценізацією імплементують елементи медійної грамотності у навчальні курси, встановлення відповідності художніх ілюстрацій, змальованим образам у художніх творах, активно використовують прийоми візуалізації художнього твору, використовують традиційний метод інсценізації. Частково використання нових методів пов'язано із впровадженням дистанційного навчання., наприклад, відеолекцій, які здобувачі можуть переглянути у будь-який час, потім викладач перевіряє, як студенти засвоїли матеріал, у створенні відеолекцій беруть участь і зобувачі, що змушує їх самостійно шукати і опрацьовувати матеріал. Яна Олексенко – учитель української мови і літератури Менського ОЗЗСО І-ІІІ ступенів імені Т.Г. Шевченка, переможець обласного етапу конкурсу “Учитель року-2021” називає ЗВО “арсеналом методичних знахідок”, високо оцінює практичне спрямування ОП, засвідчує, що програма еволюціонує; випускник І. Баран – учитель української мови і літератури Чернігівського обласного педагогічного ліцею, аспірант кафедри української мови та методики її навчання Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя надав інформацію, що під час навчання викладачі орієнтували їх на інтерактивні методи навчання; випускниця Т. Луцай, яка сьогодні провідний спеціаліст Департаменту культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської обласної державної адміністрації

повідомила про цікавий, на її думку, прийом створення мультфільмів на мовознавчі сюжети. Запрошені на зустріч випускники суголосні в тому, що методи навчання їх задовольняли і дали змогу набути необхідних навичок для подальшої професійної діяльності. Інформацію про форми і методи навчання вміщено також у робочих програмах ОК. Згідно з цими документами, ОПП застосовують широке розмаїття форм і методів навчання, особливо нетрадиційних. Наприклад, в робочій програмі ОК 1 “Педагогічний менеджмент” <https://drive.google.com/drive/folders/1Yr7OUE8FrM-wvBLlxqjAWn9kuCntu2Jo> з-поміж інших названо такі методи, як ажурна пила, акваріум, метод кейсів, однак під час зустрічей зі здобувачами студенти не підтвердили використання таких методів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ встановила, що учасники освітнього процесу мають доступ до інформації про цілі, зміст та програмні результати навчання за кожною дисципліною, що включена до ОП. На офіційному сайті кафедри української мови і літератури <https://philology.com.ua/departments/ukrainian-language/> під рубрикою “Забезпечення освітнього процесу” вміщено робочі програми ОК (<https://drive.google.com/drive/folders/12a3yOgVhYupTSnfQTPxwewdEmnIzSrXd?usp=sharing>). У робочих програмах ОК подано перелік компетентностей, вміщено інформацію про очікувані результати навчання, подано критерії оцінювання, перелік тем, завдання для індивідуальних досліджень. Силабуси відсутні. Однак зауважимо, що пошук потрібної інформації на сайті є до певної міри складним і вимагає постійних переходів до різних рубрик. Під час проведення онлайн-зустрічей ЕГ провела опитування викладачів, вони повідомили, що необхідну інформацію подають студентам і безпосередньо на заняттях. З інтерв'ювання викладачів та здобувачів ЕГ встановила, що у ЗВО частково використовують платформи для дистанційної освіти, однак вони не використовуються на повну потужність. ЕГ вважає, що саме така платформа може бути успішно застосована для надання зрозумілої інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів, а також для завантаження навчально-методичних матеріалів, тестів, різних завдань тощо.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти забезпечено передусім обов'язковим виконанням кваліфікаційних робіт. Під час підготовки магістерських робіт здобувачі ВО проєктують практичне значення результатів дослідження, моделюють диспути, уроки-семінари, пропонують фрагменти педагогічних експериментів, класифікації досліджуваного мовного матеріалу. Принцип поєднання навчання і досліджень реалізується вибором відповідних методів навчання - проблемним, пошуковим, інтерактивними, методом аналізу першоджерел, методом навчальної дискусії, опрацювання наукової та науково-педагогічної літератури, виконання лабораторних завдань). Свідченням поєднання навчання і досліджень є те, що у магістратурі продовжують навчання студенти, які стали переможцями всеукраїнського конкурсу наукових робіт (Баран І., Кашук А.), мовно-літературних конкурсів імені П.Яцика і Т.Шевченка (В.Юрченко, В.Шевченко). ЗВО надав інформацію про те, що поєднання навчання і досліджень відбувається через співпрацю з іншими установами. У межах студентської наукової роботи кафедра, що реалізує ОП, підтримує постійний науковий зв'язок з кафедрою філософії та суспільних наук Національного університету “Чернігівська політехніка” (завідувачка – доц. Шакун Н.В.), зокрема студенти, які навчаються на ОПП, останні 5 років беруть участь у щорічній міжнародній науково-практичній конференції “Юність науки – 2021: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства”, апробуючи матеріали кваліфікаційних робіт, а також у Всеукраїнській науково-практичній конференції педагогічних, науково-педагогічних працівників та студентів “Сучасні стратегії формування українськомовної особистості”. Планують проведення конференцій, яким передуватиме глибоке опрацювання наукової літератури, здобувачі мають стати очільниками секцій, здобувачі стають учасниками літературних дискусій, де обґрунтовують свої позиції, у співпраці з іншими ЗВО відбувається залучення студентів до участі у конференціях. Дослідницька робота студентів організована через роботу у студентських наукових гуртках. Наприклад, к. філ. н., доц. Шуміло керує науковим гуртком “Книжна культура середньовічної та ранньомодерної України”, у червні 2021р. було організовано конференцію за підсумками роботи гуртка. здобувачі ОП брали участь в навчально-науковій всеукраїнській конференції студентів та аспірантів “Гуманітарна освіта в умовах сьогодення” – НУЧК, 31 травня, 2021. Реалізації поєднання навчання і досліджень сприяє ОК “Технології наукового дослідження”.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ проаналізувала робочі програми ОК, <https://drive.google.com/drive/folders/1Yr7OUE8FrM-wvBLlxqjAWn9kuCntu2Jo>, і переконала, що їх зміст відображає нові досягнення в науці, напр., в контент ОК “Загал. мов-во: історія та теорія” внесено теми з наукових напрямів, що розвиваються в сучасній лінгвістиці: комунікативна лінгвістика, принцип антропоцентризму у лінгвістиці, в ОК “Теорія літ.” внесено питання про потрактування тексту у сучас. постмодерн. концепціях, в ОК “СУЛМ” подано теми, що розкривають сучасні підходи

до типології речень, до класифікації другорядних членів, сучасні наук. досягнення відображає контент ОК “Актуальні проблеми укр. літ. XX–XXI ст.”, а також інші ОК, що включені до ОП. За даними, поданими у відомостях СО, під час зустрічей із ОПП та наданими на прохання ЕГ матеріалами, встановлено, що оновлення змісту ОК відбувається через співпрацю з академічними установами, напр., ОПП знайомляться з новими досягнення в науці через співпрацю з відділом навчання укр. мови і літ-ри Ін-ту педагогіки НАПН України (участь у Волошинських читаннях, презентаціях модульних програм і підручників для НУШ, консультування з д.п.н. Яценко Т. щодо сучасного методінструментарію) (проф. Жила С., проф.О..Лілік), (участь у Волошинських читаннях, презентаціях модульних програм і підручників для НУШ, консультування з д.п.н. Яценко Т. щодо сучасного метод. інструментарію). Внаслідок співпраці до ОК “Методика навчання укр. мови в старшій школі” внесено теми “Робота вчит. укр. мови в інклюзив. класі”, “Шляхи та засоби удосконалення кваліфікації вчителя мови в умовах НУШ”, “Технологія навч. укр. мови (сучасні методи, прийоми і засоби навчання). ОПП інформували про співпрацю з каф. укр. мови, літ-ри та методик навчання Глухівського педуніверситету: участь у студ. конференціях, залучення ОПП до рецензування посібників, вивчення досвіду викладання метод. дисциплін у доц. Т.Дятленко. Доц.Сазонова О. поінформувала про співпрацю з кафедрою укр. літератури, методики її навчання та журналістики Ніжинського університету, стажування за темою “Актуальні проблеми вивчення літературознавства в сучасному інформаційно-освітньому просторі”, де ознайомила з особливостями сучасних технологій в освіті, засвоїла сучасні стратегії літерат. освіти, опанувала методології читання та розуміння текстів, методик їх використання, удосконалила володіння навичками проведення наук. досліджень у галузі літ-ри в синхронії та діахронії, удосконалила ФК володіння формами проектування уроків літ-ри в сучасному освітньому просторі, з сучасними методами створення інфографіки (інфографіка як різновид ілюстрації, як жанр журналістики, як креолізований текст, як спосіб подання інформації), із видами інфографіки, візуалізації та інструментарієм їх створення, як оперативно готувати матеріал із використанням різних знакових систем (вербальної, фото-, аудіо-, відео-, графічної), у різних жанрах, форматах для розміщення на розмаїтих мультимедійних платформах.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У відомостях СО подано інформацію, що міжнародне наукове та навчально-методичне співробітництво є одним із пріоритетних напрямів діяльності ЗВО, відповідно до стратегії його розвитку (<https://goo.su/2B4S>). Для реалізації цієї стратегії ОПП зареєструвалися в академічних пошукових сервісах Google Scholar, ORCID, публікують свої статті у виданнях, що входять до наукометричних баз Index Copernicus, Scopus, Web of Science, проходять стажування за кордоном. гарант програми О.О.Лілік пройшла кілька стажувань: “Філологічна освіта в сучасному університеті – проектний підхід до організації роботи згідно з положеннями Європейських кваліфікаційних рамок (досвід Університету Данубіус)”. м.Сладковічево, Словацька Республіка (2017 рік), “Педагогічні проблеми формування сучасного фахівця: досвід ЄС”, Байя-Маре, Румунія (2021 рік). беруть участь у закордонних міжнародних конференціях та міжнародних проєктах, н-д, “Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність”, результати яких впроваджують у зміст навчальних дисциплін. Крім гаранта програми, немає відомостей про проходження закордонних стажувань іншими науково-педагогічними працівниками.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Перевагою ОП у межах цього критерію є активна діяльність НПП у пошуках різноманітних методів навчання та співпраця з кафедрами інших ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У контексті Критерію 4 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: 1. На ОП Середня освіта (Українська мова і література) спостережено низьку активність викладачів та здобувачів в контексті міжнародної діяльності. Рекомендуємо розробити заходи спрямовані на реалізацію міжнародної академічної мобільності здобувачів та НПП. 2. Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів зазначена в робочих програмах ОК (спосіб) розміщена на сайті факультету є частково важкодоступною. Рекомендуємо удосконалити спосіб розміщення інформації на сайті факультету, який би спрощував пошук. 3. У ЗВО відсутня дієва єдина освітня платформа. Рекомендуємо запровадити єдину платформу, для здійснення освітньої діяльності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Наведені факти засвідчують, що ОП загалом відповідає вимогам 4 критерію: навчання і викладання за ОП здійснюється на засадах студентоцентрованого підходу, принципу академічної свободи, поширення знань та інформації, здійснення наукових досліджень та впровадження їх результатів в освітній процес; оновлення змісту ОП відбувається завдяки стажуванню, співпраці з академічними установами та кафедрами інших ЗВО, участі НПП, конференціях, майстер-класах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Інформація про контрольні заходи та критерії оцінювання подано у “Положенні про організацію освітнього процесу” (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) у розділі 4.12., де зазначено що контрольні заходи включають вхідний, поточний, підсумковий та повторний контроль. Таким чином забезпечено всеохоплюючий контроль знань студентів, що дає можливість коригувати освітній процес відповідно до обізнаності або прогалин студентів з дисципліни. У цьому ж Положенні подано Додаток 1, який містить шкалу оцінювання результатів навчальних досягнень студентів, яка застосовується до всіх форм контрольних заходів у НУЧК - кредитно-модульна система із 100-бальною шкалою. Результати складання всіх видів екзаменів та захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту) оцінюються за національною чотирибальною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”) та шкалою ЄКТС, а заліків – за двобальною шкалою (“зараховано”, “незараховано”) та шкалою ЄКТС (п.4.12.2.3. Положення). Впродовж семестру студент має можливість набрати до 75 балів та на екзамені / іспиті до 25 балів, що разом складає підсумкову оцінку з дисципліни за 100-бальною шкалою. Під час зустрічі з викладачами та студентами ЕГ встановила, що ознайомлення здобувачів із критеріями оцінювання певної дисципліни відбувається на першому занятті та за наявності питань, студенти мають можливість звернутися особисто до викладача. У межах дисципліни можуть бути проведені такі контрольні заходи як тестування, усне опитування, захист реферативних повідомлень, контрольні роботи тощо (с. 14 ВСО). В умовах дистанційного навчання контрольні заходи здійснюються в усній формі під час онлайн-лекцій в Zoom, в письмовій формі - переважно через платформу Google Classroom, а також наявний перелік дисциплін, що викладаються на цій ОП, на Moodle (<https://moodle.chnpu.edu.ua/course/index.php?categoryid=34>). Під час зустрічі зі студентами, було встановлено, що їх задовольняє така форма комунікації з викладачем в умовах дистанційного навчання. Критерії оцінювання результатів навчання студентів також наведені в РНП всіх дисциплін, які викладаються на цій ОП. Студенти мають можливість ознайомитися із всіма необхідними документами на сайті Філологічного факультету у розділі “Кафедра української мови і літератури” за покликанням “Забезпечення освітнього процесу” (<https://drive.google.com/drive/folders/12a3yOgVhYupTSnfQTPxwevdEmnIzSrXd>). Всі документи є у вільному доступі на офіційному сайті НУЧК та під час зустрічі з ЕГ, студенти запевнили, що отримують всю необхідну інформацію вчасно та в достатньому обсязі. Проте тут слід зауважити, що на думку ЕГ, на сторінці кафедри слід спростити доступ до РНП, розмістивши інформацію про них саме на сторінці кафедри (можливо збоку або вгорі сторінки) без покликань на інші інформаційні платформи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На сьогодні відсутній стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта. Форми атестації здобувачів вищої освіти в НУЧК регулюють “Положення про організацію освітнього процесу (п.4.12.3.) <https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>, “Положення про екзаменаційну комісію” (https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2q06Y9/view) і “Положення про випускні кваліфікаційну роботу” (https://drive.google.com/file/d/1q1_OT8oQhMxZrXgctfFh-DPBMNR5aTg2/view). На ОП Середня освіта (Українська мова і література) підсумкова атестація здійснюється у формі захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи з педагогіки, української мови, української літератури, методики навчання української мови, методики навчання. Під час зустрічі з робочою групою з розроблення та розвитку ОП, було встановлено, що рекомендація щодо затвердження обов’язкового написання та захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт як форма підсумкової атестації була від роботодавців. Оскільки таким чином буде забезпечене навчання студентів особливостям написання наукової роботи, тез та статей. Ці навички стануть їм у нагоді під час професійної викладацької діяльності, а саме під час підготовки учнів до якісного написання робіт до Малої Академії Наук. Також магістри матимуть всі необхідні навички у написанні кваліфікаційної роботи та зможуть продовжити навчання на третьому освітньому рівні Доктор філософії.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В НУЧК визначено чіткі правила проведення контрольних заходів, які регламентуються “Положенням про організацію освітнього процесу” (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) та “Положенням про екзаменаційну комісію” (https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2qo6Y9/view), які розміщено на офіційному сайті Університету та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. В Університеті під час проведення контрольних заходів забезпечена рівність для всіх здобувачів вищої освіти та відкритість інформації щодо термінів і умов проведення контрольних заходів, їх змісту та критеріїв оцінювання. З боку деканату здійснюється контроль за формуванням та дотриманням термінів проведення, а також проводиться вибіркоче відвідування заліків та екзаменів. Наявна практика взаємовідвідувань занять і між викладачами. На підтвердження цього, на запит ЕГ, було надано скан-копію журналу взаємовідвідувань та протокол засідання кафедри №11 від 19 травня 2021 року, на якому було обговорено результати відвідування занять в онлайн-форматі (позиція 16 в електронному кабінеті). Співпраця між викладачами у такому форматі забезпечує подальшу об'єктивність під час контрольних заходів, оскільки враховуються зауваження та рекомендації надані спостерігачем з метою покращити викладання відповідної дисципліни. Додатково об'єктивність екзаменаторів під час контрольних заходів забезпечується відкритістю відповіді студента, свідками якої є інші студенти групи. Таким чином, у випадку упередженого ставлення викладача до студента або необ'єктивного оцінювання, студент має підтримку одногрупників, які підтверджують такий факт. Результати педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри (на запит ЕГ подано низку протоколів засідань кафедри). Оцінювання з практики відбувається з урахуванням наявності всіх звітних документів та характеристики на практиканта, поданої від керівника ЗЗСО. Додатково керівники практики від кафедри формують звіти щодо своїх практикантів. Захист кваліфікаційних (магістерських) робіт відбувається публічно із залученням наукових керівників та у присутності всіх студентів групи, і обов'язково беруться до уваги рецензії наукових керівників. Зважаючи на те, що оцінювання студентів під час проведення контрольних заходів відбувається публічно із залученням інших учасників освітнього процесу (крім екзаменатора та студента), ЕГ констатує, що на цій ОП об'єктивність екзаменаторів забезпечується на достатньому рівні. Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів під час підсумкової атестації регулюється “Положенням про екзаменаційну комісію”, шляхом створення апеляційної комісії, яка є єдиною для всіх спеціальностей з усіх форм навчання та провадить свою діяльність у період роботи екзаменаційних комісій (розділ 5 Положення). Під час зустрічі зі студентами було встановлено, що випадків необ'єктивного оцінювання та виникнення конфлікту інтересів на цій ОП не було зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У НУЧК визначено чіткі та зрозумілі стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які зазначені у “Положенні про академічну доброчесність” (https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49g08VcMd_XsZHGYnNpm5LPs/view). Відповідно до п.1.7. Дотримання академічної доброчесності є обов'язком кожного учасника освітнього процесу в Університеті. Дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу регулює Відділ внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://chnpu.edu.ua/university/about/zabezpechennya-yakosti-osviti>). За їх участю проводяться заходи, які присвячені обговоренню питання дотримання академічної доброчесності у науковому просторі. Прикладом таких заходів є Круглий стіл “Академічна доброчесність в Україні та світі: стандарти і досвід” (08.07.2021) (<http://chnpu.edu.ua/news/newsandevents/item/3116-kruhlyi-stil-akademichna-dobrochesnist-v-ukraini-ta-sviti-standarty-i-dosvid>), Вебінар для викладачів і студентів “Курсова робота без академічного плагіату - нові можливості системи StrikePlagiarism.com” (<https://www.facebook.com/strikeplag/videos/515304279499525>). Для студентів з цього року впроваджено вибіркочу дисципліну “Основи академічної доброчесності” з метою ознайомлення із принципами та правилами дотримання політики академічної доброчесності; формування професійних компетентностей тощо (<https://philology.com.ua/learning/disciplines/>). Заходи щодо ознайомлення студентів із принципами академічної доброчесності також включено у план роботи куратора та заплановані на початок навчального року (п.22 в електронному кабінеті). Питання щодо проведення бесід про важливість дотримання академічної доброчесності також включені до опитування магістрів щодо їх задоволення освітнім процесом. 75% студентів відповіли, що такі заходи проводяться регулярно (с.9 опитування “Опитування-ОСМаг-Укрмова..”, <https://philology.com.ua/about-faculty/documents/?hilite=%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F>). Опитування щодо принципів академічної доброчесності проводиться і серед НПП (https://drive.google.com/file/d/1QWzs_6uZFePm1_RoyTbFOeAtWoy6Hw6k/view). Так, більшість викладачів готові дотримуватися принципів академічної доброчесності та формувати культуру академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти через власний приклад. Також мають бажання мати доступ на рівні кафедр до програмного забезпечення з виявлення плагіату (с. 8 результатів опитування). Під час зустрічі із допоміжними (сервісними) структурами, директор Наукової бібліотеки, зауважила, що до них не надходило пропозицій щодо поширення доступу до програми Plagiat.pl також і викладачам або на кафедри, що суперечить результатам опитування серед НПП. У свою чергу, викладачі з цього приводу висловили свою думку, що зазначена програма є надто складною для

застосування у роботі. На думку ЕГ, було б доцільно розглянути можливість використання іншої програми для перевірки на плагіат та надати можливість і викладачам здійснювати перевірку робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими та регулюються відповідними документами. Критерії оцінювання наявні в РНП дисциплін, доступ до яких здійснюється через сторінку кафедри української мови і літератури, перейшовши за посиланням “Забезпечення освітнього процесу”. Також інформацію щодо оцінювання студенти дізнаються від викладачів під час першого заняття дисципліни. Форма атестації за цією ОП є написання та захист кваліфікаційної (магістерської) роботи, процедура якої регламентується відповідним нормативним документом. Така форма атестації є позитивною практикою, оскільки таким чином студент-магістрант набуває необхідних компетентностей з наукової роботи. Під час проведення контрольних заходів забезпечується об'єктивність екзаменаторів та, у разі виникнення конфліктних ситуацій, передбачена чітка сформульована процедура їх вирішення. Позитивною практикою є активна робота щодо ознайомлення студентів та викладачів з правилами академічної доброчесності. В Університеті систематично проводяться заходи, які присвячено розгляду питання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У контексті Критерію 5 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: 1. На сторінці кафедри наявне покликання на всі РНП, які завантажені до платформи Google Диск. Для того щоб ознайомитися з цією інформацією студентам, необхідно попередньо прогорнути іншу інформацію, яка стосується кафедри. Рекомендуємо спростити доступ до РНП, розмістивши їх саме на сторінці кафедри, можливо закріпивши з боку із подальшим покликанням на PDF-файл, або іншими зручними способами. 2. Було виявлено, що наявна програма Plagiat.pl є складною у користуванні та доступна лише співробітникам Наукової бібліотеки. Рекомендуємо розглянути можливість перейти на іншу програму з перевірки робіт на плагіат та забезпечити доступ кафедр до цієї програми з метою розширення переліку документів, які перевіряються на плагіат, та прискорення цього процесу, тим самим зменшуючи навантаження на співробітника бібліотеки.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи, критерії оцінювання регламентовані нормативними документами, є чіткими та зрозумілими. Форма атестації (написання і захист кваліфікаційної (магістерської) роботи) забезпечена об'єктивністю екзаменаторів та набуття студентами необхідних компетентностей для подальшої професійної діяльності. У разі виникнення конфліктних ситуацій під час здійснення контрольних заходів, наявна чітка процедура їх вирішення. Активно застосовується практика ознайомлення студентів і викладачів із правилами академічної доброчесності. Разом з тим, на сторінці кафедри ускладнено доступ до робочих програм дисциплін та для перевірки робіт на плагіат застосовується складна програма, яка також не має широкого доступу серед учасників освітнього процесу. Загалом, ЕГ може констатувати відповідність вимогам Критерію 5, рівневі В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ опрацювала зведену інформацію про викладачів і з'ясувала, що академічна та професійна кваліфікація відповідає ОК, які вони забезпечують, та є достатньою для досягнення ПРН.; викладають дисципліни, дотичні до кола їхніх наукових інтересів. Означене засвідчується базовою освітою, науковими ступенями і званнями, змістом монографій, посібників, публікацій у періодичних фахових виданнях. Під час онлайн зустрічі Т. С. Панченко – керівник відділу внутрішнього забезпечення якості освіти повідомила, що кафедра української мови і літератури має потужний науковий потенціал, рівень захищеності 100%.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Під час виїзної онлайн експертизи ЕГ переконалась, що конкурсний добір У ЗВО здійснюють відповідно до Положення про конкурсну комісію НУЧК імені Т.Г. Шевченка, конкурсні комісії факультетів (інституту) (<https://bitly.su/rF5pg>), Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників (<https://bitly.su/Ke9LVc>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НУЧК Т.Г.Шевченка (<https://bitly.su/YJkj>). Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими й забезпечують необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОПП під час онлайн зустрічі Т. С. Панченко – керівник відділу внутрішнього забезпечення якості освіти повідомила, що відділ розробив анкету для здобувачів, щоб встановити рівень педагогічної майстерності викладачів. Анкетування заплановано проводити два рази на рік після завершення семестру. Керівник відділу запевнила, що при конкурсному відборі беруться до уваги всі “активності” викладача.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ підтверджує викладені у відомості СО факти про те, що представники роботодавців системно залучені до реалізації освітнього процесу, зокрема викладають навчальні дисципліни циклу професійної й практичної підготовки за ОПП, рецензують методичні рекомендації, є членами екзаменаційних комісій (О.М.Сагач), здійснюють рецензування навчально-методичних посібників (<https://bitly.su/U4k8>). ЗЗСО м. Чернігова, відповідно до підписаних договорів з університетом, є базами для проходження педагогічної практики (“Положення про організацію та проведення практики студентів НУЧК імені Т.Г.Шевченка” (<https://goo.su/2BOV>)). З учителями, що забезпечують супровід студентів-практикантів, укладають трудові угоди, вони беруть участь в організації та проведенні настановних і підсумкових конференцій із педагогічної практики. Магістранти мають враховувати рекомендації і вимоги вчителів щодо підготовки і проведення уроків і позакласних заходів, методисти беруть до уваги відгуки вчителів про практикантів, які вони висловлюють в усній формі або в характеристиці на студента-практиканта. Роботодавці стають співорганізаторами науково-практичних конференцій, участь у яких беруть учні й учителі міста й області, студенти й викладачі факультету (н-д, “Художній світ прози Михайла Коцюбинського”, “Могутній майстер української мови і благородний поет” (До 200- річчя від дня народження Пантелеймона Куліша, “Гуманітарна освіта в умовах сьогодення”). Учителі й учні шкіл м. Чернігова беруть участь у виховних заходах, проведених ЗВО (н-д, “Нас єднає мова”, “Мистецтво рідного слова”).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На прохання ЕГ було подано інформацію, що залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків відбувається через співпрацю з кафедрою філологічних дисциплін та методики їх викладання Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського (в.о.завідувача Молочко С.Р.). Молочко С.Р. брала участь у проведенні занять із методики навчання української літератури, надавала консультації з упровадження компетентнісного підходу в шкільний курс української літератури. У ЗВО практикують інші форми співпраці з практиками. Професіонали-практики та роботодавці беруть участь у проведенні спільних науково-практичних конференцій і круглих столів, наприклад: “Могутній майстер української мови і благородний поет” (До 200-річчя від дня народження Пантелеймона Куліша) (вересень 2019 року). В. І. Барабаш – начальник навчально-методичного відділу під час онлайн зустрічей повідомив, що у ЗВО. запрошують учителів для участі у конкурсах педагогічної майстерності у склад журі, читали лекції для магістрантів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЕГ ознайомилась із матеріалами, поданими у відомостях СО, матеріалами, розміщеними на офіційному сайті ЗВО і переконалася в тому, що Університет сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. У ЗВО 1 вересня 2021 року розпочав діяльність затверджений вченою радою університету Центр розвитку професійної майстерності й лідерства. <http://chnpu.edu.ua/news/coming-events/item/3167-kursy-udoskonalennia-vykladatskoj-maisternosti-okryleni>. Стажування або підвищення кваліфікації є обов'язковою умовою для укладення контракту на заміщення посади. З цією метою університет уклав низку угод і договорів із ЗВО України про співробітництво (<https://bitly.su/SiQhNr>). Процедуру стажування регламентує Положення про підвищення кваліфікації та стажування (<https://goo.su/2aXW>). ЗВО дає змогу викладачам самостійно обирати бази, форми, види, напрями підвищення кваліфікації. На прохання ЕГ була подана інформація про співпрацю ОП з іншими організаціями. Красавіна В.В. удосконалювала професійну підготовку шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок у сфері ІТ-технологій (форм, методів та засобів навчання) у процесі вивчення української мови під час дистанційного та змішаного навчання в умовах карантину на кафедрі філологічних дисциплін та методики їх викладання в Чернігівському обласному інституті післядипломної

педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського. За результатами навчання видрукувані тези “Досвід використання комп’ютерних та інтернет-технологій у дистанційному навчанні під час карантину (на прикладі педагогічного ВИШУ) // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції педагогічних, науково-педагогічних працівників та студентів “Сучасні стратегії формування українськомовної особистості (до Міжнародного дня рідної мови)” (м.Чернігів, 18-19 лютого 2021 р.). Шуміло С.М. надала інформацію про співробітництво з кафедрою класичних, візантійських і середньовічних студій Українського католицького університету (м. Львів): участь у щорічних конференціях із медієвістики (студенти УКУ беруть участь у конференціях НУЧК, наші студенти - в конференціях УКУ), проведення відкритих лекцій (відкрита лекція Шуміло С. у 2016 році в УКУ, відкрита лекція Сироїд Д. в НУЧК в 2021 р. в межах конферен “Гуманітарна освіта в умовах сьогодення” (31 травня 2021 року), із філологічним факультетом Харківського національного університету ім. В.І. Каразіна: участь у конференціях, участь викладачів ХНУ у виданні щорічного альманаху “Чернігівські Атени”, що видається кафедрою української мови і літератури та Інститутом історії НУЧК (викладачі ХНУ І.Ісиченко та О. Матушек є членами редакційної колегії).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Проаналізувавши відповідну документацію, ЕГ констатує, що у ЗВО передбачено стимулювання розвитку викладацької майстерності: в університеті встановлюють премії й доплати відповідно до Положення про преміювання працівників (додаток до колективного договору) (<https://bitly.su/cro2>). Головними критеріями оцінювання є керівництво студентом, який посів призове місце на завершальному етапі всеукраїнських студентських олімпіад, конкурсів, високі показники в навчальній, науковій, виховній роботі та винахідницькій діяльності. На прохання ЕГ Університет надав накази про преміювання і грамоти від облдержадміністрації й управління освіти, подання на які робив ЗВО. Згідно з наданими документами, ЕГ встановила, що за сумлінну працю були премійовані НП, які беруть участь у реалізації ОП: доц.Хомич Т. Л , керівників студентських наукових робіт, які отримали призові місця у всеукраїнському конкурсі Лілік О. О., Сазонова О. В. Олександр Миколайович Кудра – головний бухгалтер університету під час онлайн зустрічі повідомив, що ЗВО встановив грошові винагороди за публікації статей, що індексовані у наукометричних базах, однак за цією програмою таких доплат ОПП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Перевагою освітньої програми є створення Центру розвитку професійної майстерності й лідерства, запровадження оригінального курсу вдосконалення викладацької майстерності “ОКРИЛЕНІ” та активна співпраця із іншими ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У контексті Критерію 6 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: 1. Низький рівень академічної мобільності, пов'язаний із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Рекомендуємо більш потужно використовувати можливості, які надає ЗВО для співпраці із зарубіжними навчальними закладами, для вивчення позитивних практик в освітньому процесі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Наведені факти засвідчують, що людські ресурси ОП сприяють досягненню цілей та ПРН й загалом відповідають вимогам 6-го критерію. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, дає змогу успішно її реалізувати.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази, було встановлено що матеріально-технічне забезпечення є достатнім. Студенти та викладачі мають можливість навчатися у двох великих лекційних залах (416, 418) із використанням мультимедійного обладнання, проте тут слід зауважити, що зазначені аудиторії потребують додаткових завіс від сонячного світла на вікна, що сприятиме кращому зображенню з проектора. Тематично оформлені аудиторії (410, 411), магістеріум, лінгафоний кабінет (401), який оснащено комп'ютерами із доступом в Інтернет, окремі комп'ютерні класи (304, 305, 306, 308). Студенти та викладачі також мають можливість використовувати всі наявні в корпусі аудиторії та кабінет кафедри української мови і літератури для проведення навчальних занять, заходів тощо. Додатково в корпусі наявні актові зали з всім необхідним технічним обладнанням, велика спортивна зала. Пункти харчування на сьогодні закриті, оскільки їх забезпечує окремий підприємець, який на час карантину не здійснює свою діяльність. Проте у період офлайн-навчання, їдальня та буфет працювали у звичайному режимі. Наукова бібліотека НУЧК (<https://library.chnpu.edu.ua/>) має розгалужену структуру, яка включає в себе низку відділів, які охоплюють всі види діяльності бібліотеки. На базі бібліотеки розміщено 40 робочих місць з комп'ютерами, які мають доступ в Інтернет. Користування бібліотекою є безоплатним, вільним та доступним всім учасникам освітнього процесу, зокрема студентам - за наявності студентського квитка. Навчально-методичне забезпечення ОП здійснюють Наукова бібліотека, а також, за бажанням, студенти мають можливість звернутися до викладачів та отримати літературні посібники, які є на кафедрі. Додатково в цьому питанні допомагає Центр науково-методичної підтримки організації дистанційного навчання (<http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/tsentr-naukovo-metodichnoji-pidtrimki-organizatsiji-distantsijnogo-navchannya>). Одним з головних аспектів роботи центру є забезпечення науково-методичної, координаційної та консультативної підтримки науково-педагогічних, педагогічних працівників та співробітників Університету з питань організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання та можливостей системи управління навчанням Moodle на всіх його етапах від створення. (<https://drive.google.com/file/d/1qxRdIvowrx2rZGu6tg8ixlSgX9DMmfhE/view>). Зважаючи на те, що Центр почав свою активну роботу з початку 2021 року, то процес забезпечення навчально-методичними матеріалами на дистанційній платформі Moodle наразі у процесі становлення. Так, викладачі та студенти використовують низку месенджерів та інших платформ дистанційного навчання у процесі здійснення освітнього процесу. Таким чином, слід зауважити, щоб Центр продовжував активно здійснювати діяльність та в НУЧК була прийнята єдина платформа дистанційного навчання, де б були розміщені всі необхідні навчально-методичні матеріали, проходили контрольні заходи, висвітлювалися оцінки тощо.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічі зі студентами та під час огляду матеріально-технічної бази університету було встановлено, що доступ викладачів та студентів до інфраструктури НУЧК є безоплатним та вільним. Необхідна інформація щодо ресурсів розміщена на офіційних сайтах НУЧК, Філологічного факультету, Наукової бібліотеки.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час бесіди з викладачами та студентами, ЕГ встановила, що взаємовідносини між учасниками освітнього процесу є доброзичливими. У вересні 2021 року було проведено опитування щодо задоволення освітнім процесом, проведене серед студентів 2 курсу ОС Магістр ОП Середня освіта включало в себе питання щодо безпеки для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. На питання "Чи почуваетесь Ви у безпеці, перебуваючи в Університеті?" 66,7% відповіли "так, мені безпечно", 33,3% - "здебільшого, так". На питання "Як Ви оцінюєте морально-етичні взаємовідносини в Університеті?", 91,7% відповіли "доброзичливі", 8,3% - "нейтральні". Це дає підстави констатувати, що студенти під час навчання перебувають у доброзичливій атмосфері, що сприяє якісному навчанню. Під час онлайн-огляду матеріальної технічної бази ЕГ побачила, що корпус університету має широкі коридори, достатню кількість аудиторій, які можуть бути розраховані на різні групи студентів. Також в НУЧК функціонує Відділ охорони праці, який у свою чергу забезпечує контроль за дотриманням безпечних умов освітнього процесу, періодично здійснюючи відповідні технічні перевірки приміщень. Додатково щороку куратори та інженер з техніки безпеки проводять серед студентів відповідні планові інструктажі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У НУЧК запроваджена всеохоплююча підтримка студента. Освітню, організаційну, консультативну підтримку забезпечують деканат філологічного факультету та викладачі кафедри української мови і літератури. Викладачі кафедри підтримують постійний зв'язок зі студентами через соціальні мережі та месенджери. Під час зустрічі зі студентами, було встановлено, що кожен викладач є у бесідах груп з дисципліни у Вайбері та завжди готові надати відповіді. В умовах запровадження дистанційного навчання викладачі завжди враховують технічні можливості студентів. Під час бесіди зі студентами, ЕГ переконалася, що студенти цілком задоволені процесом співпраці з викладачами та не мають зауважень. Інформаційна підтримка студентів забезпечується через офіційні сайти НУЧК, Факультету філології, офіційні сторінки у соціальних мережах, через інформування у месенджерах та особисте

звернення кураторів до студентів своїх груп. Підтримка з боку студентського самоврядування (<http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/studentiskij-parlament>) здійснюється через представлення інтересів, захист прав студентства під час загальноуніверситетських зборів. За підтримки студентського самоврядування спільно з допоміжними службами забезпечується інформаційна, правова, психологічна допомога, проводяться опитування, організуються культурно-масові заходи, а також студентський парламент бере участь у засіданнях з розподілу стипендій та під час поселення студентів у гуртожиток. Додатково вони забезпечують фінансову допомогу студентам через функціонування профкому студентів (<http://studprof.in.ua/>), тим самим здійснюють матеріальну допомогу у разі смерті близького родича, значних витрат на лікування, одруження, народження дитини тощо. Також організовує різні поїздки для студентів з метою відпочинку та оздоровлення. Соціальну підтримку студентів переважно забезпечує Психологічна служба, яка здійснює діяльність цілодобово (<http://chnpu.edu.ua/university/departments/psihologichna-sluzhba>). Психологічна служба 2-3 рази на місяць проводить заходи, які присвячені розгляду та вирішенню психологічних проблем, щосереди проводяться зустрічі “Поряд з психологом” в прямому ефірі на сторінках у фейсбуці Олени Гирченко та НУЧК. Інформацію про всі події Психологічної служби студенти можуть дізнатися на сайті НУЧК, зайшовши у розділ “Університет” - “Психологічна служба”, або через соціальні мережі. Додатково соціальною підтримкою для студентів є наявність можливості для студентів та викладачів висловити свої пропозиції, побажання або зауваження через ресурс “Скринька довіри” (<http://chnpu.edu.ua/university/about/zabezpechennya-yakosti-osviti>). Доступ до Скриньки довіри мають представники Відділу внутрішнього забезпечення якості освіти, студентського парламенту, Психологічна служба, а також про ці звернення інформують керівництво Університету.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На сьогодні в НУЧК забезпечення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами перебуває у стадії розроблення. Вже враховані такі моменти, як наявність пандусу біля входу в корпус, спеціально обладнано вбиральню на першому поверсі для маломобільних груп населення (<https://drive.google.com/file/d/1687nosnuXdcKBpxrvuEzpdHz9hrLV7f-/view>), також розроблено “Положення про організацію супроводу студентів із інвалідністю в НУЧК” (https://drive.google.com/file/d/1ZxipybgQXSXrG8guCzVnu631Z7nnfi_p/view). Також під час огляду матеріально-технічної бази було зауважено, що з'явилися таблички кабінетів, які містять шрифт Брайля. Було наголошено, що у разі появи студента з особливими освітніми потребами, то йому максимально буде надана вся необхідна допомога та супроводження. Проте, також було виявлено, що пересування поверхами особою на візку буде неможливим, оскільки відсутній ліфт. Однак, після завершення виїзної експертизи на другий день на пошту було надіслано додаткове пояснення від гаранта Лілік О.О. про те, що бібліотека має ліфт, який використовується для перевезення навчально-методичної літератури, але за потреби може бути використаний і для транспортування людини на візку між поверхами. Загалом, в НУЧК вже розпочато створення всіх необхідних умов для осіб з особливими потребами і надалі керівництво планує розширювати ці умови та можливості.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією або сексуальними домаганнями регулюється “Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій” (<https://drive.google.com/file/d/1UUGS8QF6-PoNoAu6Fd8Q28meVtzH-8Mm/view>). Розділ 4 про процедури вирішення конфліктних ситуацій щодо протидії дискримінації та розділ 5 - щодо протидії сексуальним домаганнями та регулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітнього середовища. Політика і процедура протидії булінгу в НУЧК розроблено “Положення щодо протидії булінгу” (https://drive.google.com/file/d/1A-G_HYNKdVvA96Hp9Fkje1_MG01sNuI_/view), а також активно проводяться кураторські години, які присвячені темі протидії булінгу та перешкоджанню виникненню конфліктних ситуацій в освітньому середовищі. На запит ЕГ було надано план виховної години на тему “Психічне здоров'я і протидія булінгу”. Так, куратор зі студентами через практичні вправи розвивали навички соціальної толерантності та вчилися протидіяти булінгу в соціальних мережах (позиція 22 в електронному кабінеті). Загалом, згідно з “Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій” у своїй діяльності НУЧК дотримується законодавства України в сфері виявлення, протидії та запобігання корупції, забезпечення гендерної рівності, протидії дискримінації та сексуальними домаганням. Університет засуджує корупцію, дискримінацію, сексуальні домагання на робочому місці або в освітньому процесі та зобов'язується сприяти протидії вказаним явищам (п.1.2.). Під час проведення виїзної акредитації було встановлено, що на ОП Середня освіта (Українська мова і література) за останній час не виникало конфліктних ситуацій, пов'язаних з цими аспектами. Це можна також констатувати завдяки результатам опитування 2 курсу ОС Магістр щодо задоволення освітнім процесом, в якому також були питання пов'язані з конфліктними ситуаціями: 83,3% - булінгу (цькування), їм комфортно в університеті і групі, 16,7% - зазнавали поодинокі випадки агресії або клепкування; якщо такі випадки траплялися або студенти ставали свідками, то переважно зверталися до Психологічної служби по допомогу (стр. 8 опитування). Також у разі виникнення конфліктної ситуації, яка пов'язана з дискримінацією, сексуальними домаганнями або дискримінацією є можливість анонімно звернутися через скриньку довіри (<http://chnpu.edu.ua/university/about/zabezpechennya-yakosti-osviti>) або до Психологічної служби, яка надає допомогу цілодобово (<http://chnpu.edu.ua/university/departments/psihologichna-sluzhba>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У НУЧК для здійснення освітнього процесу створено умови на належному рівні. Матеріально-технічне забезпечення та дистанційна підтримка студентів сприяють підготовці студентів цієї ОП. В ЗВО переважає доброзичлива атмосфера, між викладачами та студентами підтримують позитивні відносини, взаємоповага. Студенти отримують допомогу, яка охоплює всі аспекти освітнього процесу. Активно проводяться опитування щодо виявлення рівня задоволення студентами освітнього процесу, виявлення можливої наявності конфліктних ситуацій та інших аспектів, які можуть виникати під час навчання. НУЧК запроваджує створення сприятливих умов для навчання осіб із особливими потребами. Також в університеті існує чітка політика вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією, сексуальними домаганнями, корупцією. Активно проводяться заходи, з метою запобігання виникнення таких ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У контексті Критерію 7 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: 1. З початку 2021 року запроваджена робота Центру науково-методичної підтримки організації дистанційного навчання, яка скеровує учасників освітнього процесу користуватися дистанційною платформою Moodle, проте на сьогодні цей процес досі не запроваджений повною мірою. Для завантаження навчальних матеріалів викладачі переважно використовують Google Classroom, а для інформування щодо різних навчальних заходів - мобільні месенджери, електронні пошти тощо. Рекомендуємо, продовжувати активну роботу Центру науково-методичної підтримки організації дистанційного навчання щодо залучення викладачів та студентів до користування єдиною дистанційною платформою Moodle в навчальному процесі з метою зменшення інформаційного навантаження від кількості месенджерів, які використовуються наразі, та можливістю зосередити увагу учасників освітнього процесу користуватися дистанційною інформацією платформою, яка запроваджена Університетом.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Організація освітнього процесу забезпечена необхідним рівнем надання матеріально-технічних ресурсів, сприятливими умовами освітнього середовища, всеохоплюючою підтримкою студентів з боку викладачів та інших структурних підрозділів. Створені умови для навчання осіб з особливими потребами, проте потребують продовження покращення умов. Існує чітка політика вирішення конфліктних ситуацій та здійснюється низка заходів з метою протидії булінгу, дискримінації, корупції тощо. Разом з тим, на думку ЕГ, студенти та викладачі перевантажені кількістю інформаційних ресурсів, що потребує організації в єдину інформаційну платформу дистанційного навчання, над якою вже розпочато роботу відповідного Центру. Загалом, ЕГ констатує відповідність вимогам Критерію 7, рівневі В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В Університеті наявна низка документів та дієвих процедур, якими регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм: Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП здійснюються відповідно до "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти" (<https://bitly.su/YJk>), "Положення про освітню програму та гарантія освітньої програми" (<https://bitly.su/LXdP>). Згідно з названими документами моніторинг та періодичний перегляд ОПП реалізується через анкетування і опитування здобувачів ВО, мета яких впроваджувати позитивні практики та виявляти і запобігати недолікам в освітньому процесі. До розроблення та перегляду залучають і науково-педагогічних працівників, і здобувачів вищої освіти, і зовнішніх стейкхолдерів. ЗВО запроваджує чіткий механізм періодичного перегляду ОП: протягом кожного навчального року шляхом різних опитувань проводиться моніторинг думки здобувачів; наприкінці навчального року члени робочої групи та стейкхолдери аналізують ОП, за результатами аналізу обговорюють пропозиції щодо вдосконалення змісту навчальних дисциплін та внесення змін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати опитувань студентів-магістрів щодо їх задоволення навчальним процесом та його елементами / опитування роботодавців або зовнішніх стейкхолдерів цієї ОПП оприлюднено на сайті філологічного факультету "Про факультет" - "Документи" - "Опитування". Окрім того, на сайті ЗВО у вкладці "Внутрішнє забезпечення якості освіти" (Внутрішнє забезпечення якості освіти — chnpu.edu.ua), сторінка "Опитування" подано узагальнені результати за факультетами (документ "Результати опитування здобувачів освіти щодо задоволеності організацією освітнього процесу"). На сайті університету https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScygAsh3sy07_pUYz6Qz01b_EesXDj2qTsh4iavKMO1fuO5-A/viewform розміщено форму анкети, за якою здійснюють опитування здобувачів. На думку ЕГ, позитивно, що анкета містить питання, які стосуються ОК програми, однак не охоплено питаннями і відповідно немає інформації про те, як здобувачі оцінюють середовище навчання, якість організації побуту у гуртожитках, матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На онлайн зустрічі були запрошені представники роботодавців, що залучені до здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП Світлана Рашигівна Молочко, в.о. завідувача кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського; Валентина Михайлівна Примак, начальник відділу освіти Гончарівської селищної ради Вікторія Петрівна Чернуха, член проєктної групи, кандидат філологічних наук, учитель української мови і літератури, заступник директора з науково-методичної роботи Бобровицького ліцею Бобровицької районної ради Чернігівської області Вікторія Петрівна Коломійцева, директор Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів №17; Світлана Іванівна Хропата – учитель вищої категорії, учитель-методист Загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів №12 м. Чернігова Катерина Петрівна Сова, учитель української мови і літератури Гімназія гуманітарно-естетичного профілю №31 м. Чернігова. Представники роботодавців надали ЕГ інформацію про те, що їх залучають до обговорення ОП, вони обговорювали доцільність введення обов'язкової випускної кваліфікаційної роботи, проблеми практичної підготовки, вважають таку співпрацю успішною. Молочко С. повідомила про організацію співпраці із Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, були обговорені особливості компетентнісного підходу до навчання, про реалізацію державного професійного стандарту, про врахування вимог стандарту в ОП, яку акредитують. Молочко С. переконана в ефективності ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ встановила, що в Університеті існує практика збору інформації щодо кар'єрного росту та працевлаштування випускників, її проводять викладачі кафедри української мови і літератури, які здійснюють збір відгуків роботодавців про випускників (<https://bitly.su/xtmMb>), намагаються підтримувати контакти з випускниками, що дає можливість залучати їх до процесу вдосконалення ОПП. Однак вважаємо, що покладання таких обов'язків тільки на викладачів не матиме належної результативності. Частина випускників ОПП продовжують освітній процес на третьому освітньому ступені в ЗВО та наукових установах України (н-д, Юрченко В., Баран І.), їхня думка є важливою для розробників ОПП, тому робоча група тісно співпрацює з випускниками магістратури, ураховує їхні пропозиції щодо поліпшення ОПП. Зокрема в межах навчально-наукової конференції "Гуманітарна освіта в умовах сьогодення" (31 травня 2021 року) було проведено круглий стіл "Наукова діяльність під час студентських років" за участі випускників магістратури. Під час онлайн зустрічей випускники минулих років стверджують, що вони надавали пропозиції для покращення ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішнє забезпечення якості реалізації ОП в університеті регламентує Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті "Чернігівський колегіум" імені Т.Г.Шевченка (<https://goo.su/2c23>). Під час зустрічей було з'ясовано, результати опитувань були предметом розгляду на ректораті, також запроваджено "Скриньку довіри", в яку можна анонімно передати пропозиції. У відомостях СО подано інформацію про створення робочої групи, до якої увійшли викладачі кафедри української мови і літератури, представник роботодавців (В.П.Чернуха) і студентства (А.Р. Луговець), які ретельно вивчили результати попередньої акредитації. Прогнозуємо, що після створення відділу внутрішнього забезпечення якості освіти реагування на виявлені недоліки в ОП буде значно вдосконалено.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ пересвідчилася у тому, що ЗВО реагує на зауваження попередніх акредитацій. Так, виправлено зауваження ЕГ, яка акредитувала ОП на бакалаврському рівні про те, робочі програм ОК що не мають у собі інформації про ПРН, кардинально оновлено сайт факультету було враховано зауваження під час акредитації різних ОПП, після яких у ЗВО створено відділ забезпечення якості освіти, оновлено систему положень: Положенням щодо протидії булінгу у НУЧК імені Т.Г. Шевченка (<https://goo.su/2C25>), Положення про організацію навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком (<https://bitly.su/1cGyBX>), Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://bitly.su/fKgy>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Представлена документація та спостереження впродовж проведення експертизи ОП переконують, що в університеті є розуміння важливості культури якості вищої освіти. Процедури внутрішнього забезпечення якості освіти регулює Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://goo.su/2c26>), відповідно до якого навчально-методичний відділ здійснює регулярний аналіз освітніх програм, навчальних планів та навчально-методичних матеріалів. Про усвідомлення важливості формування культури якості вищої освіти свідчить створення в Університеті відділу внутрішнього забезпечення якості освіти, <http://chnpu.edu.ua/university/about/zabezpechennya-yakosti-osviti>, який розпочав роботу із 1.01. 2020 р. Від початку роботи відділ провів низку заходів, з-поміж яких спільне засідання з представниками органів студентського самоврядування (16.09.2021); Семінар для гарантів освітньо-наукових програм (10.09.2021); Круглий стіл Академічна доброчесність в Україні та світі: стандарти і досвід (08.07.2021); Семінар з акредитації освітніх програм (25.06.2021). В онлайн зустрічах взяла керівник відділу внутрішнього забезпечення якості освіти Панченко Т. С. і ознайомила із системою опитування студентів. Участь в укладанні питань брало студентське самоврядування, сама Т. Панченко, яка є психологом за фахом і її колега Л. О. Ляховець, яка також психолог, Д. І. Гапоненко, який займався психологічними дослідженнями. Т. Панченко запевнила про володіння механізмом укладання анкети, анкети аналізуються, після чого відбувається коригування. Випусниця програми Яна Олексенко – учитель української мови і літератури Менського ОЗЗСО I-III ступенів імені Т.Г. Шевченка, переможець обласного етапу конкурсу “Учитель року-2021” повідомила про те, що викладачі самостійно проводили відкриті опитування про якість викладання. Відділ внутрішнього забезпечення якості освіти співпрацює з Центр розвитку професійної майстерності й лідерства.<http://chnpu.edu.ua/news/coming-events/item/3167-kursy-udoshkonalennia-vykladatskoi-maisternosti-okryleni>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

До позитивних практик у реалізації ОП належить створення відділу внутрішнього забезпечення якості освіти. Активна діяльність у співпраці зі студентським самоврядуванням в напрямку розроблення різних видів анкет для моніторингу якості освіти. Дієва практика залучення до обговорення ОП представників роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

У контексті Критерію 8 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: 1. Відсутність системної дієвої практики збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП. Рекомендуємо створити загальноуніверситетський підрозділ, який би систематично збирав та аналізував інформацію про працевлаштування і кар'єрний шлях випускників 2. Відсутність громадського об'єднання випускників. Пропонуємо створювати асоціації випускників, щоб мати якомога тісніший зв'язок з ними та активно залучати до удосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загалом ОП відповідає вимогам Критерію 8, ЗВО бере до уваги побажання і пропозиції як здобувачів, так і зовнішніх стейкхолдерів. Також враховує рекомендації попередніх ЕГ та ГЕР. Розробляє положення, згідно з якими здійснюється контроль над забезпеченням якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, оприлюднені у вільному доступі на офіційному сайті НУЧК у розділі “Університет” - “Публічна інформація”. (<http://chnpu.edu.ua/university/about/public-info>). Головними документами, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є “Статут НУЧК” (https://drive.google.com/file/d/1oA5aM7ijvQqUCXCH8ighNqykWQY_v97W/view), “Правила внутрішнього трудового розпорядку” (https://drive.google.com/file/d/155HTMY27KH_YsoQVxbZi4Lk-ux6ol2_e/view) - основні права та обов'язки викладачів (розділ 3), основні права та обов'язки ректора (розділ 4), права та обов'язки здобувачів вищої освіти (розділ 5), правила поведінки в університеті (розділ 8). Роботу викладачів додатково регулює “Положення про систему рейтингово оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників” (<https://drive.google.com/file/d/1ghgPjqZh-Q6P7t6NCN-cJ2Ksn3oS282H/view>), “Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників НУЧК” (https://drive.google.com/file/d/1RKgX2oYzm5oS71L3FntI_liXe-x6Xf_r/view), “Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних і педагогічних працівників” (<https://drive.google.com/file/d/1MPU1swqn6RIaoN8y2ICPHee2-OYBJRzM/view>). Освітню діяльність студентів регулюють “Положення про порядок переведення студентів університету, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб на місця державного замовлення” (https://drive.google.com/open?id=1GiVdfB_ZQYMrowEpUKxYr6xhgqQDR4oJ), “Положення про порядок призначення і виплату стипендій студентам, аспірантам і докторантам” (<https://drive.google.com/open?id=1p1Jx-Cmwwl2ee54-2EU9TssfwB9oQeGV>), “Положення про організацію навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком” (https://drive.google.com/file/d/17hOIUuucOA_i1ptdpV5qdFEq41H2q_m/view?usp=sharing), “Положення про дистанційне навчання” (https://drive.google.com/open?id=1gluLeBZbSavx_wxfenFfGfUrzzi2qOVn), “Положення про організацію та проведення практики студентів” (<https://drive.google.com/open?id=1g-N1qke73o2Kluyk-W8Ug7jNeIXUuJCW>), “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність” (<https://drive.google.com/open?id=1ZJ3H4OGbpG70USRYcvaDQN3wlcw7GLEd>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті НУЧК в розділі “Університет” - “Громадське обговорення” наявні всі проекти освітніх програм, які оприлюднені з метою отримання зауважень та пропозицій усіх заінтересованих осіб, у тому числі і ОПП Середня освіта (Українська мова і література) 2021, другий рівень вищої освіти. Всі ОПП оформлені окремо із посиланням на відповідний проект ОПП. В кінці цієї сторінки сайту розташована форма для внесення пропозицій та зауважень за всіма ОПП, зазначивши у спеціальному полі назву проекту. до обговорення якої долучається стейкхолдер. Далі є можливість у довільній формі висловити всі думки щодо обраної роботи ОПП (<http://chnpu.edu.ua/university/about/gromadske-obgovorennya>). Слід зауважити, що поряд з проектами ОПП не зазначені дати публікації, проте відкривши властивості файлу “ОПП_Укр.мова_магістри_проект”, ЕГ констатує факт оприлюднення 21 липня 2021 року, що є дотриманням термінів публікації.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Детальна інформація про ОПП Середня освіта (Українська мова та література) оприлюднена на сайті Філологічного факультету НУЧК. Зокрема, в розділі “Навчання” - “Акредитації” є відомості про самооцінювання, освітньо-професійна програма, навчальні плани (денна та заочна форми навчання), а також відгуки та рецензії стейкхолдерів (<https://philology.com.ua/learning/accreditation/>). У розділі “Кафедри” - “Кафедра української мови та література” наявна вся необхідна інформація про ОПП, зокрема опис кафедри, яка забезпечує ОПП, її початкової роботи та наукової діяльності. Наведені посилання на матеріали, що стосуються забезпечення освітнього процесу та нормативні документи кафедри. Також оприлюднені результати міжнародного співробітництва та роботи зі стейкхолдерами. Вся інформація на сайті є у вільному доступі та оприлюднюється своєчасно. Проте, на думку ЕГ,

необхідно більш детально подати інформацію щодо міжнародного співробітництва кафедри, а отже і подальше його розширення, а також додати інформацію про співпрацю кафедри із іншими кафедрами НУЧК, а також іншими ЗВО України.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Нормативні документи, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, представлені у достатньому обсязі на офіційному сайті НУЧК, структуровані у одному розділі та мають вільний доступ. Всі нормативні документи з акредитації були опубліковані із дотриманням термінів та представлені на сайті Факультету філології у відповідному розділі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

У контексті Критерію 9 можемо виокремити такі недоліки й надати рекомендації: Зважаючи на недостатню інформативність щодо співпраці зі стейкхолдерами та про міжнародну діяльність викладачів на сторінці кафедри української мови і літератури, рекомендуємо додати інформацію про міжнародні співробітництва викладачів та розширити інформацію про стейкхолдерів, подати розширений опис співпраці, яка з ними проводиться.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом наявна відповідність вимогам Критерію 9, рівневі В, оскільки нормативні документи опубліковані з вільним та простим доступом, охоплюють обов'язки всіх учасників освітнього процесу на різних його етапах. Матеріали з акредитації оприлюднено із дотриманням термінів. Проте рекомендуємо розширити інформацію на сторінці кафедри про міжнародне співробітництво, роботу зі стейкхолдерами та розглянути можливість змінити структурний зміст сторінки, зосередивши увагу на дисципліни, які викладаються, результати навчання за цією ОПП тощо.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Овсієнко Людмила Миколаївна

Члени експертної групи

Зелінська Оксана Юріївна

Щетиніна Діана Олександрівна